

Prezidentas Turi Pasimatymą Su Pietiniais Gubernatoriais

Sį Antradienį Prezidentas Baltajame Name Priima Pietinių Gubernatorių Vadovus; Bus Tariamasi Apie Mokyklų Integraciją Ir Gal Apie Kariuomenės Naudojimą Mokykloms Integruoti; Little Rock Įvykiai Jaudina Kraštą.

Pereitą savaitę trečiadienį federalinė vyriausybė pasistatė prie Little Rock miesto vienos mokyklos federalinės kariuomenės dalinį, kad saugotų tą mokyklą nuo visokių padauzų ir muškų, kurie pereitą savaitę pirmadienį kelė triukšmą ir bandė neįleisti į mokyklą 9 negrų vaikų. Kariuomenė greit atstatė tvarką ir į mokyklą vaikščiojo baltieji ir negrai vaikai. Bet federalinės kariuomenės panaudojimas prie mokyklos tvarkai palaikyti sukėlė didelio nerimo pietinėse valstijose ir tu valstijų gubernatorių suvažiavimas prašė pasimatymo su prezidentu tam reikalui aptarti.

Sį antradienį prezidentas priima pietinių valstijų gubernatorių delegaciją. Arkansas valstijos gubernatorių Faubus konferencijoje nedalyvaus. Su gubernatorių prezidentas aptars visą mokyklų integracijos klausimą, o gubernatoriai tikisi aptarti su prezidentu ir kariuomenės naudojimo klausimą.

Prezidentas D. D. Eisenhower, įsakymas kariuomenei palaikyti tvarką prie Little Rock mokyklos, pareiškė, kad jis negali niekam leisti laužyti šalies įstatymus ir nesilaikyti teismų patvarkymo. Kad gubernatoriui Faubus nebūtų pagundos naudoti nacionalinę gvardiją mokyklų integracijai trukdyti, prezidentas įsakė Arkansas nacionalinę gvardiją pašaukti į federalinę tarnybą ir pereitą savaitę tie patys nac. gvardijos kareiviai, kurie per tris savaites saugojo mokyklą, kad į ją neįeityt negrų vaikai, saugojo tą pačią mokyklą jau federalinės valdžios įsakymu.

Prezidentas D. D. Eisenhower susilaukė daug kritikos dėl federalinės kariuomenės panaudojimo Little Rock mokyklai integruoti. Pietinėse valstijose jis kaltinamas, kad paskubėjo pasiųsti kariuomenę prie mokyklos, o šiaurinėse valstijose jis girdi kritikos, kad ilgai laukė ir delė tą padaryti...

Iš Arkansas praneša, kad ten gubernatorių Faubus nori susaukti nepaprastą Arkansas seimelio posėdį ir pasiūlyti jam priimti įstatymą, pagal kurį Little Rock centralinė aukštesnioji mokykla būtų paskelbta privačia mokykla ir tuo būdu apeiti aukščiausio teismo sprendimą dėl mokyklų integracijos. Tokią priemonę mano panaudoti kai kurios kitos pietinės valstijos, kurios yra priešingos mokyklų integracijai.

Little Rock įvykiai sukėlė visame krašte daug ginčų ir nerimo. Jie nuskambėjo ir po užsienius, kur to miesto įvykiai yra didelė naujiena.

Prezidentas Baigia Savo Atostogas

Prezidentas D. D. Eisenhower šį pirmadienį baigia savo atostogas Newport, R. I., ir grįžta į Washingtoną po 27 dienų poilsio su pertraukomis. Prezidentas po kelių turėjo pertraukti savo atostogas dėl įvykių Sirijoje ir paskui dėl įvykių Little Rock mieste. Prezidentas dar tikisi grįžti kuriam laikui į Newport, jei įvykiai leis jam tą padaryti.

Prezidento atostogos buvo tik iš vardo, nes jis ir poilsiaudamas turėjo atlikti visas savo pareigas ir visas Baltasis Namai buvo tik perkeltas į kitą vietą.

MASKVA RUOSIA ZYDŲ POGRUMUS

Sovietų politinė policija rugsėjo 1 d. suėmė Izraelio diplomata E. Chazana, ji tardė Odesoje 26 valandas ir grąsino jį ir jo šeimą nužudyti, jeigu jis nesutiks šnipinėti bolševikams. Dėl diplomato arešto ir žiaurios tyrimo Izraelis protestavo, o Maskva skelbia, kad visas tas reikalas yra tik "provokacinis prasimanymas".

Jaunimo šventė Maskvoje šią vasarą lankėsi apie 200 jaunų žydų iš Izraelio. Maskvos ir kitų vietų žydai Izraelio jaunuolius pastikio labai širdingai ir vis teiravosi jų, kaip patekti į Izraelį. Sovietų policija dėl to vėl pradėjo įtarti žydus, kad jie yra neistikimi Sovietams ir dabar laukiama naujų areštų žydų tarpe.

PAKLIUVO "PAUKSTIS"

John Kasper laukia teismo žodžio už jo nusikaltimus įvairiose Pietų valstijose keliant rasines raišius

NAUJAS ANGLIJOS LEKTUVAS

Naujas Anglijos sprausminis lektuvas "Scimitar" pakyla nuo karo laivo. Lektuvas gali gabenti vairuojamas bombas, turi keturias trijų dešimčių milimetrų patrankas. Smulkesnių žinių apie jį dar neskelbiama.

Jugoslavijoj Vėl Teisiamas Džilas

Šią savaitę, spalio 4 d. Jugoslavijoj prasideda Milovano Džilas byla. Jis dabar sėdi kalėjime už režimo kritiką, o dabar jam iškelta nauja byla už jo parašytą ir Amerikoje paskelbtą knygą "Naujoji klasė".

Savo knygoje M. Džilas parodo, kaip komunistinė diktatūra neišvengiamai išsigimsta į parazitų diktatūrą, kuri yra šlykštesnė, negu seniau buvusios visokios despotijos. Už tokios knygos parašymą titinis bolševizmas jį dabar ir teisia. Teismas yra neviešas ir spauda negalės stebėti, kaip Tito teisėjai teis buvusį aukštą bolševiką, kuris pasidarė griežtu bolševizmo diktatūros kritiku.

Isakė Numušti Sovietų Lektuvą

NATO kariškos sąjungos kariški laivai daro manevrus Atlante ir Viduržemio jūroje. Pereitą savaitę virš NATO laivų Viduržemio jūroje skraidė koks tai svetimas lektuvas ir, matomai, fotografavo tuos laivus. Karo lektuvams buvo duotas įsakymas numušti tą nepažintą stebėtoją, bet kailėtuvi pakilo į orą, svetimas lektuvas pabėgo į Bulgarijos teritoriją už geležinės uždangos. Nepažintą stebėtoją paliko nenumuštas.

MOTERYS LYGIOS, BET NE VISAI...

Popiežius Pijus XII kalbėjo pereitą sekmadienį Romoje apie moterų ir vyrų lygybę. Popiežius reiskė pasitenkinimo, kad moterys daugelyje gyvenimo sričių iškovojo sau lygias teises su vyrais, bet kartu jis įspėjo, kad lygybės nereikia persūdinti, nes šventas Povilas sako: "Moterys tebūna pasidavusios savo vyrams, kaip Viešpačiui; nes vyras - moters galva, kaip Kristus yra bažnyčios galva..."

Italijos Komunistai Šaukia Dezertyrus

Italijos Komunistų partijos centro komitetas savo posėdyje nutarė šaukti pasitraukusius iš partijos narius (dezertyrus, kaip Togliati sako) grįžti atgal į partiją. Partija pripažįsta, kad apie 11% partijos narių pereitais metais pabėgo iš partijos, bet pašaliniai žmonės spėja, kad iš partijos pabėgo daug daugiau žmonių, negu partija pripažįsta.

Pereitą savaitę 12 Sicilijos komunistų veikėjų viešai padarė pareiškimą, kad komunistų partija nebeatstovauja darbininkų ir nesupranta jų reikalų. Tie veikėjai pasitraukė iš partijos jau po partijos paskelbtos "dezertyrų mobilizacijos" atgal į partiją. Italijos kompartijai pakenkė įvykiai Vengrijoje ir Stalino nuvainikavimas. Dėl tų įvykių ginčai partijoj vis dar nesiliauja.

VAZIUOJA NAMO

Sovietų ambasadorius Varšuvoje Pantaleimon Ponomarenko atsaukiamas iš savo vietos į Maskvą. Apie ambasadoriaus pakeitimą jau seniai ėjo kalbos, bet tik dabar jis važiuoja namo.

INDENŲ VADAS

Siuks indėnų vadas, kuris Michelsonas ir Kapočius mokė savo kalbos, kai šie užpernai važinėjo po Ameriką. Plačiau apie tai skaityk St. Michelsono parašytą knygą "Amerikos Indėnų", kurią neseniai išleido "Keleivis" leidykla. Knygos kaina tik 75 centai.

Dar 34 Kaltinimai Prieš James Hoffą

Senato komisija, kuri tyrinėja negerives unijose, paskelbė dar 34 kaltinimus prieš vežikų unijos vadą James Hoffą, kuris šią savaitę gali būti išrinktas vežikų unijos pirmininku tos unijos konvencijoje Miami Beach, Floridoje.

Senato komisija išvardija 34 atsitikimus, kur J. Hoffa švaistėsi nelegališkai vežikų unijos pinigais, rėmė unijos pinigais įvairius raketierius, darė įtartinas paskolas ir vedė sau pelningą, bet unijos nariams nenaudingą biznį.

Kiek seniau ta pati senato komisija buvo paskelbusi 48 kaltinimus prieš tą patį James Hoffą. Bet ar senato komisijos paskelbtieji kaltinimai paveiks unijos konvenciją?

Trumanas Pataria Netikėti Rusams

Buvęs prezidentas H. S. Truman sako, jog nėra jokio pagrindo pasitikėti rusams. Rusai gali pasirašyti bet ką, bet jie niekada nesilaikė ir nesilaikys savo pažadų. Tokio daryko, kaip garbė, pas-rusus bolševikus nėra, jie tik pripažįsta jėgą. Iš to ir Amerika su savo sąjungininkais turi daryti išvadas. Visada reikia būti pasiruošus ir niekada nereikia abejoti veikti, jei toks reikalas kyla.

Rusų bolševikų režimo aukščiausias tikslas yra išsilaikyti valdžioje ir plėsti savo galią pasaulyje. Trumanas sako, kad po Potsdamo konferencijos jis turėjo progos įsitikinti, kad rusai tarptautinėje politikoje yra sukčiai, kuriais pasitikėti visiškai negalima.

KOKIE GUBERNATORIAI ATSTOVAUJA PIETUS

Penki gubernatoriai iš pietinių valstijų šį antradienį tariasi su prezidentu mokyklų integracijos klausimais. Gubernatorių delegacijos pirmininkas yra Luther H. Hodges iš North Carolina, delegacijos nariai yra: F. G. Clement iš Tennessee, LeRoy Collins iš Floridos, Theodore R. McKeldin (republikonas) iš Maryland ir Marvin Griffith iš Georgia. Iš tų gubernatorių tikslai Griffith iš Georgia skaitomas kraštutiniu segregacijos šalininku, o kiti yra nuosaikūs, kurių valstijose mokyklų integracija jau vykdoma.

VIENI UZ BINGO KITI PRIEŠ BINGO

New Yorko valstijoje šį rudenį žmonės turės išspręsti klausimą, ar bingo žaidimą legalizuoti ar ne. Katolikų bažnyčia iš bingo lošimo padaro nemažai pinigų, o protestonų bažnyčios yra griežtai priešingos bingo žaidimui, kaip vienam iš azartinių lošimų, kuris sugundžiona žmones ir į kitus lošimus.

Vežikų Unijos Konvencijoje Varžytynės Del Vadovavimo

Sį Pirmadienį Vežikų (šoferių) Unijos Konvencija Prasižėjo; Teismas Leido Konvencijai Rinkti Unijos Vadovybę; Jei Hoffa Bus Išrinktas, Unijinis Judėjimas Gali Skilti; Ar Raketierių Sebrai Ims Vadovauti Unijai?

Sį pirmadienį Miami Beach, Fla. mieste prasidėjo vežikų (šoferių) unijos konvencija, kuri domina visą kraštą. 13 unijos narių iš New Yorko pereitą savaitę buvo padavę skundą federaliniam teismui, kad uždraustų unijai šiame suvažiavime rinkti unijos vadovybę, nes unijos delegatų tarpe yra daug išrinktų neteisėtai, neprisilaikant unijos konstitucijos. Federalinis teisėjas F. D. Letts unijistų prašymą patenkino ir nusprendė, kad šioje konvencijoje nebūtų renkama unijos vadovybė, bet aukštesnis teismas pereitos savaitės gale tą teisęjį nutarimą pakeitė ir leido unijos konvencijai rinkti vadovybę, bet ir aukštesnis teismas įspėjo, jog vadovybės rinkimuose gali dalyvauti tiksliai teisėtai išrinkti delegatų. Po rinkimų, jei pasirodys, kad rinkimuose dalyvavo ir neturintieji teisės balsuoti delegatai, rinkimai gali būti panaikinti. Iškilusieji byla unijistai dar ir šią savaitę bando per teismą gauti draudimą unijos konvencijai rinkti vadovybę, bet iš visko atrodo, kad konvencija galės rinkti unijos vadovybę ir visi spėja, jog unijos pirmininku bus išrinktas James Hoffa iš Detroito.

Jei Hoffa išrenkamas pirmininku, didžiulė vežikų unija turės būti pašalinta iš ADF-CIO unijų ir tas gali suskaldyti visą unijinį judėjimą. Todėl šis vežikų unijos suvažiavimas turi labai didelės reikšmės visam unijiniam darbininkų judėjimui. J. Hoffos priešininkai sako, kad visa konvencija yra "pripakuota" Hoffos šalininkų ir neatstovauja unijos narių.

Salia Hoffos konvencijoje unijos pirmininko vietą stato savo kandidatūrą dar trys kiti kandidatai, bet tikimasi, kad opozicija susitars ir išstatys vieną kandidatą. Kaip tas seksis, pasirodys šią savaitę. Unijos pirmininko rinkimai įvyks šį ketvirtadienį ar penktadienį. Hoffa tvirtina, kad jis turi užtikrintą daugumą konvencijoje, o todėl nesvarbu, kiek kandidatų opozicija statys, jis visvien bus išrinktas...

Vežikų (šoferių) unijai turi 1,400,000 narių ir jos įtaka ūkio gyvenime yra didelė. Nuo vežikų unijos dažnai priklauso ir kitų unijų kovos pasisekimas, jei vežikai kitų unijų streiką remia, laimėjimas yra tikresnis, negu be vežikų pritarimo. Jei didelė vežikų unija dėl Hoffos ir kitų netikusių vadų išrinkimo būtų pašalinta iš bendro darbininkų judėjimo, tai unijiniame judėjime laukiama naujų tarpusavio kovų ir gal būtų net susidarymo naujo unijinio centro, kuriam, kaip spėjama imtųsi gal vadovauti John Lewis.

Anglija ir Kanada Plės Prekybą

Anglija ir Kanada veda derybas dėl padidinio prekybos tarp tų dviejų kraštų. Kanados konservatyvinė vyriausybė, vedama J. Diefenbaker, siekia sumažinti kiek Kanados priklausomybę nuo Jungtinių Valstijų rinkos ir norėtų didinti prekybą su Anglija, o anglams svarbu yra padidinti prekybą su dolerių kraštais, kad tuo būdu paremtų savo pinigų vertę tarptautinėje prekyboje. Kokios priemonės bus tartos prekybos didinimui dar nėra paaiškėję, bet pasitarimai tarp anglų ir kanadiečių tuo reikalu jau eina.

Sovietai Praneša Vulkano Sprogimą

Sovietų Rusija tik dabar praneša apie didelį sprogimą vulkano, įvykusį 1956 metais kovo 30 d. Kamčatkoje. Ten vulkanas Bezimi-anijj išsprogo su didžiausiu trūkumu ir tas sprogimas buvo tiek galingas, kad jis buvo jaučiamas 625 mylių atstume. Sprogimo galia buvusi daug didesnė negu visų iki šioliai išbandytų vandeniolio bombų. Po sprogimo vulkano išvaizda visai pasikeitė.

SIRDIS SU SKYLE

Paula Webster, 14-os metų amž., su jaunesne sesute aplėdžia Brooklyn žydų ligoninę, kurioj jai užsiuvo širdyje buvusią sidabrinio dolerio dydžio skylę.

Šaltasis karas šaltėja

Visa Amerika dabar nukreipė akis į Little Rock miestą, kur susidūrė federalinės vyriausybės ir Arkansas valstijos gubernatoriaus Faubus galia. Kad tose imtynėse ambicingas ir nelabai protingas gubernatorius turi pralaimėti yra savaime aišku, bet kalbų, triukšmo ir riksmo girdime daug. Federalinėj sistemoj visur pasitaiko konfliktų tarp vietinių valdžijų ir tarp centralinės valdžios iki surandama nauja lygsvara.

Tuo tarpu lyg ir nepastebėta, kad šaltojo karo fronte įvyko kai kurių permainų. Šaltasis karas pasidarė dar šaltesnis ir ypač Viduriniuose Rytuose, kur dabar rusų imperializmas ieško naujų laimėjimų.

Amerikos dabartinė administracija pradėjo valdyti garsiai žadėdama "išvaduoti" rusų pavergtas tautas, bet po penkių metų valdymo matome, kad rusai ne tikai išlaikė, ką jie buvo pasigrobę, bet savo įtaką išplėtė į visą naują sritį — į arabų krastus ir šiandien joks Viduriniųjų Rytų ginčų sprendimas be rusų jau yra neįmanomas. Jokios "Eisenhowerio doktrinos" nepadaeda rusų įtakos ten sumažinti. Rusai savo naują ofensyvą Viduriniuose Rytuose pradėjo kaip tik tuo metu, kada plačios Žemės šypsenos migdė Vakarų žmones kokiais tai pažadais dėl "taikaus sugyvenimo". Vakarų vadams besišypsant ir belaukiant pasikeitimų Maskvos politikoj, Maskvos diktatoriai pradėjo gabenti savo ginklus į Egiptą, vėliau į Siriją, o šiandien rusų ginklai jau pasiekia ir tolimą Jemeno valstybę. Su rusų ginklais eina ir jų įtakos didėjimas ir vietinių arabų valstybių priešingumas Vakarams didėja. Sirijoje daėjo iki to, kad kariuomenės vadovybėje ir vyriausybėje Maskvos draugai groja pirmąją smulką, o užsieniuose didėja įtarimas, kad rusai Sirijoje ne tikai ginkluoja arabus, bet ruošia kariškas bazes savo pačių kariuomenei. Rusai žada į Sirijos ūkį investuoti kelis simtus milijonų dolerių, kas rusų įtaką ten dar labiau sustiprins, o per tą Siriją eina svarbūs aliejaus vamzdžiai, kuriais Europa gauna jau būtinai reikalingą aliejų savo pramonei ir karo mašinai.

Rusai savo naujai įgyta įtaką Viduriniuose Rytuose plačiai giriasi ir tiek Jungtinėse Tautose, tiek ir diplomatinėse notose apie tai nesivaržo triūbyti. Jie aiškiai sako, kad jie Viduriniuose Rytuose yra ir pasiliks. Rusai pakartotinai siūlė Vakarų valstybėms suėti keturėse ir "išspręsti" visus Viduriniųjų Rytų sunkumus. Amerika ir anglai su prancūzais nuo tokio keturių didžiųjų tarimosi atsisakinėja, nes toks suvažiavimas ir tarimas būtų pripažinimas, kad rusai jau yra lygiateisiai partneriai aliejaus krastuose, o, be to, nėra ir vilties su rusais susitarti ir užtikrinti Vid. Rytuose taiką ir pastovumą. Vakarų valstybės teisingai spėja, kad rusams rūpi tik propagandą varyti ir keturių didžiųjų konferencija Vid. Rytų klausimams spręsti rusams būtų puiki proga kirsti arabus prieš Vakarų, prieš Izraelį ir patiemis dėtis arabų globėjais. Paskutinė Amerikos nota Maskvai dėl Viduriniųjų Rytų yra gana būdinga. Paprastai mandagus valstybės departamentas prabilo visai neįprasta kalba ir savo atsakyme į paskutinę rusų notą sako:

"Sovietų nota yra užgaunanti savo tonu (offensive) ir cinikiškai iškraipė Jungtinių Valstybių tikslus ir veiksmus Viduriniuose Rytuose. Ji aiškiai skirta pasitarnauti tikrai Sovietų propagandos tikslams, o ne remti taiką ir pastovumą Viduriniuose Rytuose. Jungtinių Valstybių vyriausybė skaito, kad Sovietų Sąjunga nėra pagrindinė atsakomybė už dabar padidėjusį įtampą Vid. Rytuose. Siųsdama didelius kiekius ginklų ir amunicijos į tą sritį laikė įtemptos padėties. Sovietų Sąjunga pradėjo grandinę įvykių, kurie privėdė prie dabartinės pavojingos padėties tenai."

Nota dar nurodo, kad Sovietų kurstymas ir propaganda prisidėjo prie to, kad padėtis Viduriniuose Rytuose neatslūgo ir kildė tos srities klausimus spręsti.

Amerika Vid. Rytuose siekia tik išlaikyti ten esamų valstybių nepriklausomybę ir užtikrinti tarp jų taiką. Rusai tą žino, bet, pasiklausius rusų propagandos, atrodo, jog Amerika bando ką tai pavergti ir išnaudoti Vid. Rytuose. Kova tarp Amerikos ir Sovietų dėl Viduriniųjų Rytų eina aštriai ir santykiai vis labiau įsitempia. Prie karo gali neprieiti, nes "taikai alternatyvos nėra", bet kova tarp dviejų galiūnų aštrėja ir "taikaus sugyvenimo" prie aliejaus šaltinių dar visiškai nesimato.

Vidurinieji Rytai nėra paskutinė Maskvos imperializmo plėtimosi vieta. Dar ne visa Azija rusų "globoje", dar Afrikos tautos ir tautelės nėra "išvadotos" ir dar visa Pietų Amerika gali būti dirva rusų imperializmui parodyti save visame savo užsimojime ir besotiskume. Kol Vakarai tik ginasi, puolantysis turi plačiausią dirvą savo vilionėms ir suvedžiojimams išbandyti.

Apžvalga

KUR ŽODŽIAI NETENKA SAVO PRASMES

Praeitą savaitę Amerikos vyriausybė turėjo imtis kiek griežtesnių priemonių prieš Arkansas valstijos sostinės Little Rock padaužas, kurie bandė smurtu sutrukdyti bendrą mokyklos integraciją (ileidimą į mokyklą negry vaikų). Prezidento įsakymu federalinė kariuomenė ėmėsi daryti tvarką apie mokyklą ir prižiūrėjo, kad

bandė smurtu sutrukdyti bendrą mokyklos integraciją (ileidimą į mokyklą negry vaikų). Prezidento įsakymu federalinė kariuomenė ėmėsi daryti tvarką apie mokyklą ir prižiūrėjo, kad

TRYS "ŽVAIGŽDĖS" JUNGTINĖSE TAUTOSE

Valstybės sekretorius John Foster Dulles (kairėje) kalbasi su nuolatinio Amerikos atstovu Jungtinėse Tautose Henry Cabot Lodge ir atstove pavaduotoja aktore Irene Dunne 12-sios sesijos pirmojo posėdžio metu.

Šiaurvakarių kelias

Praeitą savaitę į Bostono uostą atplaukė du mūsų kraščių sargybos laivai "Storis" ir "Bramble". Vienas iš Juneau uosto Aliaskoje, o kitas iš Miami, Fla. Atplaukė jie iš Aliaskos nepaprastu keliu, per šiaurės vandenį, per amžinai ledais padengtą jūrą, kur tik vasaros metu ledai kiek suaižėja ir laivai gali vargais negalais prasiveržti pro juos. Tą nekasdieninę kelionę atliko keturi laivai. Amerikos laivas "Spar" nuplaukė į savo pastovų uostą, Bristol, R. I., o Kanados laivas "Labrador", kuris vedė ir kelią rodė, pasilikio Kanadoje.

Atplaukusieji į Bostoną laivai buvo pasitikti didelėmis iškilmėmis. Jie atliko didelį ir sunkų kelią — galutinai išaiškino "Ziemvakarių kelią" šiaurės vandenimis aplink Ameriką.

Ziemvakarių kelio jūrininkai ieškojo per kelius simtus metų. Ieškojo, vargo ir vis negalėjo atrasti. Vėliau drąsių vyrų bandymai atsidrėmavo į ledais užklimstus sąsiaurius šiaurėje tarp galybės salų salelių. Visi garsesnieji šiaurės Amerikos pakraščius tyrinėtojai bandė atrasti kelią aplink Ameriką šiaurės vandenimis, bet vis be pasisekimo. Tik 1906 metais norvegų tyrinėtojas Roald Amundsen pirmas apiplaukė Ameriką šiauriniu keliu, bet jam nepasisekė atrasti kelią, kuriuo visada, ar bent kiekvieną vasarą galima būtų naudotis. Daug vėliau, 1942 metais, Kanados policijos laivas "St. Roch" apiplaukė Ameriką šiaurėje ir grįžo tuo pat keliu atgal, o 1954 metais kitas Kanados

laivas "Labrador" padarė tą pat kelionę ir dabar tas pats laivas lydėjo tris Amerikos laivus naujuoju šiaurės keliu iš Aliaskos į Bostoną. Ziemvakarių kelio (Northwest Passage) ieškojimas turi ilgą ir įdomią istoriją. Kelio svarba bus aiški kiekvienam, kas pasižiūrės į žemėlapi. Iki iškaskimo Panamos kanalo (1914 metais), norint patekti iš Amerikos rytinių valstybių į Amerikos ar Kanados vakarinę dalį, reikėjo arba keliauti per visą kontinentą, arba plaukti vandenimis aplink visą Pietinę Ameriką. Kai jūrininkai iš Bostono ir kitų N. Anglijos uostų keliaudavo kadaise į Pacifiką banginių gaudyti, jie plaukdavo aplink Pietinę Ameriką ir Hawajuose žiemavodavo, o namo grįždavo po dviejų ar trijų metų. Hawajuose jie turėjo savo stovyklas. Kai vėliau misionieriai nuvyko mokyti hawajiečius krikščionybės, misionierių dideliam pasibaisėjimui pasirodė, kad N. Anglijos dievobaimingi jūrininkai turėjo Hawajuose susukę sau šilutės lizdus ir net dideles šeimynas...

Iki škasus Panamos kanalo Ziemvakarių kelias buvo ieškomas, nes ir per Panamos kanalą kelias pasilikio ilgas ir iškastingas. Ypač Kanadai buvo svarbu surasti jūrų kelią šiaurės vandenimis, nes susisiekimas per kontinentą ten sunkus, o kelias vandenimis ilgas ir brangus.

Ziemvakarių kelio ieškojimo buvo daug. Prancūzų keliauninkas Jacques Cartier penkioliktame amžiuje ištyrė Kanados pakraščius,

9 negrų vaikai galėtų paraudų nekludomi eiti į mokyklą.

Gali ma apgailestauti, kad tokių priemonių vyriausybei teko imtis, bet geriau tokiomis priemonėmis palaikyti įstatymus ir tvarką, negu leisti, kad mušeikos darytų "savo tvarką", kuri ne tik yra netvarka, bet ir aiškus įstatymų ir teismo patvarkymo laužymas.

Bet vos prezidentas pasiuntė karių tvarkai palaikyti Little Rock mieste, tuoj pasipylė nusiskundimai, kad jis elgiasi diktatoriškai, Arkansas gubernatorius ant viso krašto suvaikėjo, kad jo valstija esanti okupuota, senatorius Russell lygina federalinius karių prie hitlerinų smogikų, o kai kas lygina Little Rock su rusų išdaulytu Budapeštu...

Tokie palyginimai rodo, kaip lengva yra pamesti visokią saiką ir švaistytis žodžiais be jokios atodairio. O gubernatorius Faubus, kuris ruošdamas dirvą savo perrinkimui visą tą nemaloną istoriją sukėlė, rodo kokį žemų priemonių kai kurie žmonės gali imtis norėdami save įpirsti rinkėjams. Perdėjimas šiame atsitikime tikrai tenduoja viską reikala, ko rasistai, matyt, nori.

atrado jo pavadintą sv. Lauryno upę ir nuo to laiko visą eilę keliauninkų bandė aplaukti Cartier atrastą žemę — Kanadą šiaurės vandenimis, kad iš Atlanto vandenyno galėtų pasiekti Pacifiką vandenyną ir ten Kiniją ir Indiją. Tais laikais tie kraštai buvo pasiekiami tik sausumos keliais iš pietinės Europos, bet susisiekimas buvo baisiai sunkus, o jūromis tada dar tik buvo daromi pirmi žingsniai plaukti aplink Afriką. Portugalai ir ispanai tada tyrinėjo pietinių kraštų jūras ir atrado daug naujų žemių ir kelius į Indiją ir toliau į Kiniją, o olandai, prancūzai ir anglai ieškojo naujų žemių ir naujų kelių į tą patį Indiją ir Kiniją šiaurėje.

Pirmas anglų keliauninkas, kuris buvo užsimojęs surasti Ziemvakarių kelią į Pacifiką, buvo John Frobisher (gyveno 1535—1594 metais). Jo vardu dabar yra pavadinta Frobisher įlanka. Greit po jo Ziemvakarių kelio pakilo ieškoti jūrininkas John Davis (gyveno 1550—1605 metais), kuris darė tris keliones į šiaurės vandenies ieškomas paslaptingo kelio į Indiją ir Kiniją. Gal žymiausias iš Ziemvakarių kelio ieškotojų buvo Henry Hudson, kurio vardu šiandien yra pavadinta Hudson upė, o šiaurėje Hudson įlanka. Hudson iš kelių kartų keliavo ieškoti "kelio", pirmus du kartus jis plaukė rusų tarnyboje, o si senąja A. Darbo Federacija. Tiesa, skylimas šį kartą būtų ne idėjinio ir ne organizacinio pobūdžio, bet dėl... raketierių ir sukčių privisimo darbininkų judėjimo.

Little Rock
Nedidelis Little Rock miestas (128,000 gyventojų) kelia didelį triukšmą ir "garsina" Amerikos vardą visame pasaulyje. Ten neprotingas gubernatorius, vardu Faubus, užvirė tokią košę, kad federalinė vyriausybė turėjo imtis griežtų priemonių jo kvailiems patvarkymams atitaisti. Prezidentas D. D. Eisenhower ilgai kentėjo ir laukė, kad viskas savaime susitvarkys Arkansas sostinėje. Bet pagaliau ir kantriam prezidentui kantrybė išsisėmė ir įvykių eiga privertė jį imtis griežtesnių priemonių neprotingo gubernatoriaus sukeltai netvarkai baigti.

Dabar Little Rock aukštesnioji mokykla yra federalinės valdžios kareivių saugoma, bet tie kareiviai stovi tam, kad teismų patvarkymai ir šalies įstatymai būtų vykdomi, o pirmiau baltymutas gubernatorius buvo pastatęs kareivius, kad jie šalies įstatymus laužytų! Toks yra skirtumas tarp kareivių prie mokyklos seniau ir dabar. Skirtumas milžiniškas.

Boševikai Little Rock įvykius pučia nepavargdami. Bet tie rėksniai sąmoningai užmiršta, kad tokiuose didmiesčiuose, kaip Washingtonas, Baltimore, Louisville ir daugybėje kitų vietų mokyklų integracija vyksta visiškai normaliai. Apie tą faktą bolševikiška propaganda tyli, o apie Little Rock nemalonus įvykius ji rėkia.

Glaudus veršis
Jugoslavijos diktatorius Tito gavo virš biliono dolerių dovanų iš Amerikos, kad jis galėtų savo nepriklausomybę apginti nuo Maskvos diktatorių. Tito Amerikos dovanas suvalgė ir laukia daugiau. Jis laukia dovanų ir iš Maskvos,

Kas savaitę

Unijų ultimatumas

ADF - CIO unijų centras per savo vykdomąją tarybą pereiną savaitę išpėjo vežikų ir dar kelias unijas, kad jos turi apsisvalyti nuo netinkamų vadų, arba jos bus suspenduotos. Apsivalymas turi būti padarytas bėgyje vieno mėnesio.

Vežikų unija turi pašalinti iš renkamų ar skiriamų vietų tokius savo vadus, kaip Hoffa, Beck, Brewster.

Kitos unijos, kurios gavo panašius išpėjimus, yra keplėjų unija su 140,000 narių ir tekstilės darbininkų unija su 40,000 narių. Jei mienėtos unijos per mėnesį laiko neapsivalo, jos bus suspenduotos, o vėliau ir pašalintos.

ADF - CIO unijų centras per savo vykdomąją tarybą priėmė griežtą ir seniai laukiamą nutarimą. Bet ar išpėtos unijos paklausys? Jei vežikai šią savaitę savo konvencijoje išrenka Hoffą unitės pirmininku, tai bus ženklas, jog didžiausioji šalies unija sąmoningai eina prie unijų skaldymo. Tokiame atsitikime unijiniame darbininkų judėjime teks laukti naujų kovų, varžytinių, kokias teko pergyventi čia seniau, kai naujai įsikūpus C.I.O. unijų centras varžėsi su senąja A. Darbo Federacija. Tiesa, skylimas šį kartą būtų ne idėjinio ir ne organizacinio pobūdžio, bet dėl... raketierių ir sukčių privisimo darbininkų judėjimo.

Little Rock

Nedidelis Little Rock miestas (128,000 gyventojų) kelia didelį triukšmą ir "garsina" Amerikos vardą visame pasaulyje. Ten neprotingas gubernatorius, vardu Faubus, užvirė tokią košę, kad federalinė vyriausybė turėjo imtis griežtų priemonių jo kvailiems patvarkymams atitaisti. Prezidentas D. D. Eisenhower ilgai kentėjo ir laukė, kad viskas savaime susitvarkys Arkansas sostinėje. Bet pagaliau ir kantriam prezidentui kantrybė išsisėmė ir įvykių eiga privertė jį imtis griežtesnių priemonių neprotingo gubernatoriaus sukeltai netvarkai baigti.

Dabar Little Rock aukštesnioji mokykla yra federalinės valdžios kareivių saugoma, bet tie kareiviai stovi tam, kad teismų patvarkymai ir šalies įstatymai būtų vykdomi, o pirmiau baltymutas gubernatorius buvo pastatęs kareivius, kad jie šalies įstatymus laužytų! Toks yra skirtumas tarp kareivių prie mokyklos seniau ir dabar. Skirtumas milžiniškas.

Boševikai Little Rock įvykius pučia nepavargdami. Bet tie rėksniai sąmoningai užmiršta, kad tokiuose didmiesčiuose, kaip Washingtonas, Baltimore, Louisville ir daugybėje kitų vietų mokyklų integracija vyksta visiškai normaliai. Apie tą faktą bolševikiška propaganda tyli, o apie Little Rock nemalonus įvykius ji rėkia.

Glaudus veršis

Jugoslavijos diktatorius Tito gavo virš biliono dolerių dovanų iš Amerikos, kad jis galėtų savo nepriklausomybę apginti nuo Maskvos diktatorių. Tito Amerikos dovanas suvalgė ir laukia daugiau. Jis laukia dovanų ir iš Maskvos,

su kuria jis iš antro karto susitaikė. Iš Maskvos jis tikisi gauti 250 milijonų dolerių. Lietuvių priežodis sako, kad glaudus veršis dvi karves žinda. Jugoslavijos diktatoriui tas posakis visiškai tinka.

Sėdėdamas ant tvoros Tito veda atsargią "nepriklausomą" politiką, kuri ir Maskvos perdaug neužgauna ir Amerikai nedaug tekenkia. Bet viduje diktatorius, nors ir pakeitė šiek tiek savo politiką, visvien pasilieka diktatorių ir kiekvieną opoziciją užsmaugia be gailesčio. Valdžią jis myli, kaip Goeringas medalius.

Diktatoriaus "moralinis veidas" matosi iš to, kaip jis nori savo buvusį artimą bičiulį ir savo biografijos autorių Vladimirą Dedižerį priversti, kad tas viešai pasmerktų kitą opozicionierių — Milovaną Džilasa. Diktatoriaus neduoda Dedižerius jokio darbo ir neleidžia jam užsienius išvykti. Vadinaš, arba dvėsk badu, arba viešai pats save išpeizok ir pasmerk savo vienmintį sėdinti kalejime!

Toks moralinė erkė sėdi Jugoslavijos diktatoriaus soste.

Sovietų "Semiletkas"

Sovietų Rusijoje ūkio planavimas daromas penkmečiais. Bet dabar staiga paskutinis, šeštasis penkmetis (1956 — 1960) susijaukė. Chruščiovas nutarė Rusijos ūkį decentralizuoti, ūkio vadovybė iš išpursusių ministerijų centre buvo perkelta į vietines ūkio tarybas, kurių priskaitoma 105. Persitvarkymas sujaukė visą ūkio planą ir pereiną savaitę Maskva paskelbė, kad dabartinis penkmečio planas ateinančiais metais bus nutrauktas ir bus išdirbtas naujas, 1959 — 1965 metų planas.

Paskelbimas apie penkmečio plano nutraukimą padarytas komunistų partijos ir vyriausybės, be jokio atsisakymo "aukščiausios tarybos", kuri neva tai įstatymus leidžia ir kuri buvo tą penkmečio planą priėmusi.

Ginčas dėl ūkio decentralizacijos buvo sukėlęs Maskvos kolektyvinę vadovybę piauptynes, kurios pasibaigė Chruščiovo pergale ir išsiuntimu "parkuotų avių" į tolimus užkampius. Dabar pasirodo, kad parkuotos avys — Molotovas, Kaganovičius, Malenkovas — ne taip jau labai klydo, nes visą ūkiską planą reikia mesti į šiukšlyną ir ruošti naują. Bet, žinoma, Chruščiovas negi prisipažins padaręs klaidą ir apsisikačiavęs. Jei jam reiks, jis pasistengs surasti daugiau "parkuotų avių", jas apkaltins, paims "už uodegos" ir mes į šiukšlyną, kur atsidūrė šeštosios patilietkos planas.

Gomulka klausia

Lenkijos komunistų vadas Wl. Gomulka pereiną savaitę kalbėjo Varšuvoje apie Lenkijos vakarines sienas. Jis sakė, kad Lenkijoje nėra vienas žmogus negalvojęs apie pakeitimą Lenkijos vakarinių sienų ir jei Vokietija mano tas sienas pakeisti, tai ji galės tą daryti tikrai ginklais, sukeldama karą. Betgi Vokietija pasakoja, kad ji tas sienas nori pakeisti "taikiu būdu". Kaip gi ji mano tą padaryti, jei Lenkija nenori ir negali sukti su tą sienų pakeitimu? Klausimas tikrai įdomus.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

WORCESTERIO NAUJIENOS

Paskutinė gegužinė

Draugija Seniems Žmonėms Gelbėti spalio 20 d. ruošia Vytauto parko uždarymą — paskutinę šios vasaros gegužinę.

Tai bus nepaprasta gegužinė, jos programa labai įvairi — dainos, muzika, kalbos ir t. t. Manau, kad labai daug lietuvių tą dieną praleis Vytauto parke.

Atsisako "Laisvės"

Seniau daug apylinkės ūkininkų skaitė "Laisvę". Mat, jos agentai lankydavosi ir prikalbinėdavo išrašyti. Kitas, negalėdamas atsikratyti, užsiprenumeruodavo. Bet dabar jau daugeliui įkyrėjo tos komunistinės maldos ir jie meta jas skaitę.

Buvo graži, įdomi gegužinė

Rugsėjo 22 d. Vytauto parke suruošė Lietuvių Remti Draugijos gegužinė sutraukė tūkstantinę minią. Jos programa buvo daugiau panaši į pirmąjį koncertą. Ja atliko Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelio choras, kuriam vadovauja muzikas Jonas Beinorius. Choras sudainavo tikrai skambiai, harmoningai.

Daugelis ir senų vietos gyventojų teiravosi iš kur tas choras atvyko. Jie nežinojo, kad jis yra iš Worcesterio.

Didelis aciu chorui ir jo vedėjui.

Be choro dalyvavo ir trimis ir bugnų orkestras, kuriam vadovauja Bronė Kvedraitė ir Albertas Juodžionis. Keletą numerių atliko gromadi ir kilpas darydami. Gražūs lietuviškai mikliai, kaip vijurkai, lazduotes suko. Už tai ir jiems nesigailėta plojimų.

"Laisvės Varpo" vedėjas P. Viščinis pasakė puikią kalbą, ragindamas visus būti vieningiems, jei norime, kad Lietuvos nepriklausomybė būtų atsteigta. Už tokia gražia kalbą ir jam publika plojo.

Programą tvarkė Juozas Šalaviejus, A. Kriauciūnas padedamas.

Gegužinė buvo svečių ir iš Bostono: J. Arlauskas, prof. I. Končius, inž. A. Čaplikas, J. Lekys, J. P. Tūnilla, Kropai ir kt.

Gerais girdėjome "Laisvės Varpą"

Rugsėjo 22 d. 8 val. rytu iš radio stoties WORC, banga 1310, ne tik Worcester, bet ir jo placioje apylinkėje, girdėjome turinčią, gražią "Laisvės Varpo" programą: pirmąjį dainininkų įdainuotą plokštelės dainą — Anna Kaskos, S. Baranaukos, Čiurlionės, Gaideio ir Beinoriaus Meno Mėgėjų Ratelio choro, be traukimo, be triukšmo, malonu buvo klausytis. Dabar tą programą girdėsime kiekviena sekmadienį rytais nuo 8 iki 8:30 val.

Gegužinė "Laisvės Varpui"

Ji bus Vytauto parke spalio 6 d. Programoje muzika, dainos, kalbos, šokiai ir t. t. Norintieji paremti "Laisvės Varpą" dalyvaukite gegužinėje!

Kitos naujienos

Seniems žmonėms Gelbėti Draugija Auburn mieste, li policijos stočiai nupirko

medicinos įrankių dėžę.

Ateinančiuose miesto tarybos rinkimuose lietuviai balsuos už lietuvių Edvardą Kupstą.

Lietuvai Remti Draugijos rugsėjo 22 d. gegužinėj dirbo šie vietos veikėjai: Dvareckai, Tarailos, Mitrikai, Zemaitaičiai, Palubeckiai, J. Lendraitienė, J. Savickas, A. Kriauciūnas, Ona Joslin, J. Šalaviejus ir kt.

Worcesterio pietinės dalies skautų instruktoriais yra Robertas Palusas ir Algirdas Krasinskas.

Rugsėjo 22 d. Olympia parke Shrewsbury, Mass., Naujosios Anglijos komunistai rengė gegužinę.

Worcesteris yra daug malonių naujakurių, su kuriais susitikus yra apie ką kalbėti. Tankiai tenka susidurti su maloniais Julium ir ponija Cviklais, Tarailomis, Palubeckiais, Mudėnais, Grigaliūnais ir kt.

Rugsėjo 15 d. su sūnumi buvome nuvykę į West Springfield, Mass., parodą. Vajė, vajė, kiek ten žmonių buvo suplaukę!

Ta proga pasinaudodami buvome sustoję pasisvečiuoti pas Eleną ir Benį Vilkišius, kurie gyvena Chicopee Falls, Mass.

J. Krasinskas

LAWRENCE, MASS.

Gili ir nuodirdi užuojauta Amerikos Lietuvių Tarybos Lawrence skyriaus pirminkui Jonui A. Stundzai ir Alto skyriaus narei Amilijai Stundzaitėi, netekusiems mylimo tėvelio Antano F. Stundzos.

A.L.T. Lawrence Skyrius ir Balso skyrius Nr. 49

Gražiai palaidotas

Rugsėjo 20 d. Antanas Stundza iškilmingai palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse, į kurias ji atlydėjo ilga eilė automobilių; kapas buvo paskendęs gelėse.

Velionis buvo senas "Keleivio" skaitytojas. Jo vaikais adv. Jonas ir Amilija gražiai kalba lietuviškai ir veikliai dalyvauja lietuvių visuomeniniame gyvenime. Nuodirdi užuojauta jiems, netekusiems mylimo tėvo.

M. Stonie

GARDNER, MASS.

Mirė S. Grigaliūnas

Rugpjūčio 29 d. mirė 79 metų amžiaus Stasys Grigaliūnas. Velionis buvo kilęs iš Panevėžio apskr., ilgus metus gyveno Gardner, paliko liūdinčią žmoną, sūnų ir dukterį.

Pabaigė vasaros sezoną

Lietuvių Bendrovės vasaros sezoną baigė rugsėjo 14 d. dideliu pokyliu savo vasarnamyje. Svečių buvo apie 200. Po vakarienės šokta iki vėlomos.

Pokylio komitetą sudarė: Daukantas, Višniauskas, Berkeris, Setrauskas, Grunskiai, Prunksis, Adomaitis, Tunikinas.

Pagerbė Kukauską ir Leger

Bronių Kukauską ir panelę Shelia Leger (Onos Deveikytės - Leger dukte) rugsėjo 21 d. pagerbė Fish and Gun Club vadinama Jack ir Jill pokyliu. Jame dalyvavo apie 200 žmonių.

LIETUVIAI PRIEŠ HOFFA, REMIA HAGGERTY

Ir lietuviai sukruto padėti apvalyti vežikų uniją nuo raketierių. Čikagoj žymūs lietuviai dalyvavo pokyly, kurio tikslas buvo surinkti lėšų Thomas J. Haggerty kandidatūrai į vežikų unijos pirmininkus paremti. Organizatorius komitetas, kuris tuo reikalu rūpinsis unijos dabar vykstančioje konvencijoje Miami, Fla. Haggerty yra vedęs lietuvaitę Anastaziją Eidminaitę ir remia lietuvių veiklą. Atvaizde matome minėtame pokyly dalyvavusius lietuvius su Haggerty. Iš kairės į dešinę: Lietuvių demokratų pirm. Al. G. Krasinskas, Thomas Haggerty, Al. Pivaronas, John Levickas, A. Eidminaitė - Haggerty, John F. O'Toole, James Babarskis, Joseph M. Mozeris.

PENNSYLVANIJOS NAUJIENOS

PHILADELPHIA, PA.

Pavykusi gegužinė

Rugsėjo 15 d. oras pasitaikė labai gražus, to dėl ir Liet. Bendruomenės Balso radijo valandėlės gegužinę sugūžėjo daug Filadelfijos lietuvių. Bet ne tik geras oras sutraukė tiek lietuvių, buvo ir kitų priežasčių.

Gegužinių šiemet filadelfiečiai kaip ir neturėjo, nes Pensylvanijos valstijos ištatymai griežtai draudžia sekmadieniais pardavinėti gėrimus; gegužinei buvo surasta nauja vieta už naujo Walt Whitman tilto Bellmawr miestelyje, New Jersey valstijoje; gegužinė buvo plačiai ne tik per radijo valandėles išgarsinta, bet ir spaudoje, ypač "Keleivyje" ir "Naujienose". Tos aplinkybės daug prisidėjo prie gegužinės pasisekimo, joje buvo matyti keleiviečių ir naujieniečių net iš labai toli atvykusius.

Ižangos bilietų buvo parduota suaugusiems 603. Vieta čia daug geresnė kaip Mykolaičio ar Babulos Eddington, kur ilgus metus filadelfiečiai lietuviai rengė savo gegužines. Ten tebuvo keli nususe medžiai, karštą dieną nebuvo kur nuo saulės pasislėpti, o čia daug didelių medžių, visiems pakanka pavėso. Naujoji vieta turi ir kitokių patogumų, kurių senojų gegužinių vietų nebuvo.

Gegužinės rengiamos ne tik tam, kad vienas ar kitas svarbus reikalas būtų paremtas, bet ir tam, kad lietuvis su lietuviu nors retkarčiais galėtų susitikti, viens kitam ranką paspausti, pasikalbėti gamtos prieigobty, galėtų ten tyru oru atsikvėpti, pasilsėti. Čia tam buvo gera proga.

Pro aukštų medžių viršūnes saulei beriant karštus spindulius, žmonės apgulė

Juodu sukeičia žiedus spalio 5 d.

Ir ponija Leger surengė savo dukrai priešvestuvinį pokylį, kuriame buvo apie 100 moterų. Sunešta daug gražių ir vertingų dovanų.

Garniškis

ROCKFORD, ILL.

Ruoškimės pirmajam vaidinimui

Prabėgo šiltoji vasarėlė, ir paliko tik malonūs gamtos vaizdai valandų atsiminimai. Atėjo ruduo, lapai krenta nuo medžių, netrukus ir šaltas šiaurys vaikys iš kampo į kampą nukritusius lapus. Kiekviena gyvybės iškos ramios, šiltos užuovėjos.

O Rockfordo lietuvių visuomenė aukštyn galvas pakėlusius šypseną žygiuos ir savo gražius Kultūros Klubo namus. O kad ten atvykus nereikėtų nuobodžiauti, tuo susirūpino SLA 77 kuopa ir ji pradeda rudens sezoną gražia programa.

Ją atliks atlykę Kenosha vaidintojai, kuriems vadovauja p. Jarienė. Ši kartą jie vaidins gražų, linksmą veikėlį, 3 veiksmų komediją "Nervai".

Taigi, rockfordiečiai, nepraleiskite geros progos, spalio 6 d. 2 val. p. p. atvykite pažinti linksmo vaidinimo. Po vaidinimo bus šokiai, šilti ir šalti užkandžiai, neturks ir gal gyvybės elektrų.

Perkūns

KIEK YRA SELPTINŲ

Jungtinių Tautų Aukštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams ir Amerikos valdžios reikalavimu, Balfas rugpjūčio mėnesi sudarė ir išteikė negalėjusių iš Vokietijos emigruoti ir čia dar neįsikūrusių lietuvių pabėgėlių, kurie yra reikalingi Balfos pašalpos statistika: Didžiosios Lietuvos pabėgėlių 2,897, Klaipėdos Krašto 2,160 ir repatrijavusiųjų 1,887. Tuo būdu viso labo Vokietijoje šelpiamųjų yra 6,944 asmenys.

BALFO PAGALBA PASIEKIA SIBIRĄ

Balfas pradėjo siusti siuntinius į Lietuvą ir į Sibirą. Iki rugsėjo 1 d. vaistų siuntinių pasiūsta virš 1,000 ir keli šimtai maisto ir drabužių siuntinių.

Jei tavo draugas ar kaimynas neskaito "Keleivio", paragink išrašyti. Kaina metams tik \$4.

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

MIAMI BEACH, FLA.

Viena didžiųjų vasarviečių vis augs

Kam Miami Beach nebus žinomas, o vis daugiau ir daugiau lietuvių jį ir savo akimis pamato, vis daugiau jame net įsikurti mėgina.

Miami Beach visai jauna gyvenvietė, bet joje jau pastoviai gyvena 75,000 žmonių. Nuo žemyno ji skiria Biskajaus įlanką. Per ją Miami Beach su Miami jungia 3 tiltai.

Biskajaus įlankoje yra daugybė salelių, kurios išskrybėjęs plūduriuoja vandens paviršiuje. Vienoje jų Hibiscus vadinamoji gyvena ir lietuvis dr. Tamošaitis. Čia stato naują tiltą, labai aukštą, kad visi laivai galėtų pro jį praplaukti. Manoma, kad kitų metų pavasarį jis bus pastatytas.

Iš antros pusės Miami Beach skalauna galingasis Atlanto vandenynas. Jo šilto druskingo vandens bangos, atsimušusios į netoli kranto seklesnes vietas, lūžta ir pavirtusios į baltą putą, užlieja baltą kaip drobę smėlio paplūdį. O tas paplūdis kaip prasideda pietuose prie Pirmosios gatvės, taip ir tęsiasi į šiaurę kelias dešimtis mylių. Jis labai platus, gražiausias tarp 6 ir 14 gatvių. Jame daug kokosų palmių, o šiemet jų dar 3 eiles pasodino, kad būtų daugiau pavėso.

Čia pat už mažos tvorėlės yra gražus Lummus parkas, kuris tęsiasi nuo 6 iki 14 gatvės. Jis stropiai prižiūrimas, naktį palmės apšviečiamos. Parkas pavadintas Lummus vardu, nes Lummus, kuriam kadaise priklausė dideli dabartinio miesto žemės plotai, tą plotą padovanojo miestui su sąlyga, kad jis čia įrengs parką. Čia prasidėjo ir pirmoji miesto statyba, čia to dėl namai ir viešbučiai mažai — 20-100 kambarių, čia valdžia jau liepia dalį senųjų namų nugriauti, statys naujus, didesnius.

Nuo 17-sios gt. į šiaurę prasideda viešbučiai — milžinai, kurie turi šimtus kambarių, įrengtų su visokiais patogumais. Bet ir jų vis daugėjantiems svečiams nepakanka. Siemet statomi dar 3 viešbučiai, kuriuose bus nuo 550 iki 750 kambarių.

Šitame puosniame, bet vis besipuošiančiame Miami Beach nuolat gyvena ir pora dešimčių lietuvių. Vieni jau seniau atvažiavę ir įsikūrę, kiti neseniai atvyko čia ir skina kelią į ateitį.

Lietuvė Miamietė

Sitame puosniame, bet vis besipuošiančiame Miami Beach nuolat gyvena ir pora dešimčių lietuvių. Vieni jau seniau atvažiavę ir įsikūrę, kiti neseniai atvyko čia ir skina kelią į ateitį.

MIAMI, FLA.

Užsisakė "Keleivį"

Anna Ragiskas (510 Alhembra Circle, Coral Gables) išsirašė "Keleivį" višiemis metams. Ji gyvena su dukterimi gražioje namuose, kuriuos jai pastatė sūnus, namų statytojas.

Netoli jos gyvena gražioje senos stiliaus namuose S. Statkeviciai. Jie visi yra keleiviečiai ir naujieniečiai.

Grįžo iš Racine

Ponia J. Shimkus ir ponija Statkevich sugrįžo mėnesį praleidusios Racine, Wis.

Oras gražus

Kiekvieną dieną turime 90 laipsnių šilumos, pučia gaivinantys vėjai, turime ir lietaus su žaibais ir griausniu.

C. K. Braze

NEW HAVEN, CONN.

Išmintingo "draugo" patarimas

Lietuvių Namų Bendrovės susirinkime 1957 metų rugsėjo mėn. 11 d. "draugu draugas" Medelis, užpykęs už norą pakeisti įstatus, pasiūlė draugams nusisukti sprandus.

Gaila, kad šūkaudamas užmiršo pažymėti: raudonai ar baltiems. Tikimasi, kad kita kartą jis šią klaidą atitaisys.

Išmintinga draugė nesikarščiuodama pasiūlė tiems naujiesiems draugams atmokeiti šerius ir tegu jie eina po.....

Kitas žvms "draugas" suriko: "Jau laikas, kad mes senieji "draugai" šerinkinkai ką nors turime daryti". Iš tiesų, reikėtų paskubėti, nes gali būti kartais per vėlu.

Slamstus iš pakampės išvadino bendrovės įstatus vienas iš senų "draugu draugas".

Ar tai visa nėra padaras to neriboto rusiškai komunistinio "draugiškumo", ateinančio iš nuvainikuoto "draugo" kopo?!!

Bravo New Haveno "draugai".

"Draugu" Nedraugas

NAUJI LEIDINIAI

LITUANISTINIŲ ŠEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ PROGRAMOS, 36 pusl.

AUKSTESNIOSIOS ŠEŠTADIENINIS MOKYKLOS LITUANISTINIS PROGRAMOS (9-12 klasei), 24 pusl.

Abi išleido J.A.V. Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba.

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintoms vaistinėms

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės į registruotą vaistininką Vytautą Skrinšką. "Ideal Pharmacy" savininkas. Čia išpildomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti.

Mes siunčiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiūvos amputacijas, vaistų nuo aukšto kraujospaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaisiai pasiūlydami VISUR. Rašykite mums visais sveikatos klausimais.

Vytautas Skrinška, B. S. Reg. Phm
Ideal Pharmacy vaistinė savininkas
ir Notary Public

Iš Pavergtos Lietuvos

Daug mokinių apleidžia mokyklas

Svietimo ministerijos leidžiamas žurnalas "Tarybinė mokykla" rašo, kad pernai virš 30,000 mokyklinio amžiaus vaikų nelanko mokyklų, o virš 20,000 mokinių pradėjusių lankyti mokyklas, iš jų pasišalinę.

Tas žurnalas nepaaiškina, kodėl toks didelis skaičius nelanko mokyklų, bet iš kitų šaltinių žinoma, kad taip yra dėl to, kad vaikai neturi kuo apsisukti ir apsiūti, o bėsi ir nuogi net "bolševikiškame rojuje" negali žiemės metu lauke vaikštinėti.

Mokyklų ir mokinių skaičius

Minėtos "Tarybinės mokyklos" duomenimis, šiais metais veiks 2,480 pradinė mokyklų, 935 septynmetės mokyklų, 425 vidurinės mokyklų, kuriose mokysis apie 424,000 mokinių.

Skundžiasi žemu mokyklų lygiu

Jau minėtas žurnalas skundžiasi, dėl žemo mokyklų pažangumo ir dėl to, kad mokyklų vis dar mažai tepaveikia mokinių idėjinį - politinį auklėjimą, vis dar per lėtai komunistėja.

Atleistas prokuroras

Atleistas generalinis prokuroras Bacharov (rusas), jo vieton paskirtas Viktoras Calinaitis (lietuvis).

700 studentų

Vilniaus radijo pranešimu, šiemet i Vilniaus universitetą įstojo 700 studentų. Daugiaus kaip pusę jų apgyvendinta studentų bendrabučiuose. Stipendijas gauna 82% visų studentų.

Spartakiada Vilniuje

Rugsėjo 22 d. Vilniuje prasidėjo Pabaltijo ir Gudijos spartakiada, kurioje dalyvauja 1,600 sportininkų.

Liaupsino budelį

Rugsėjo 11 d. suėjo 80 metų nuo didžiojo budelio, laisvės čeka pirmojo viršininko (nuo 1917 iki 1926 metų) Felikso Dzeržinskio gimimo. Tą dieną Vilniaus radijas jį kėlė į padanges, kiek beįsiamydamas: vadino jį žymiausiu Lietuvos revoliucionieriu.

Dzeržinskis gimė Vilniaus gubernijoje lenkų dvarininkų šeimoje.

Vis bėda su pa'arais

"Tiesa" kelia gvožtą dėl pašarų. Jų neparuosta tiek, kiek reikia. Pavyzdžiui, Obelių rajone teturima tik 15% reikiamų pašarų, Švenčionėlių rajone 62% ir t.t. O kai pašarų trūksta, tautinės trukti ir pieno ir mėsos, nes ir komunistai negali įsakyti nešertoms karvėms pieno duoti arba mėsai auginamiems galvijams sparčiai augti.

Menka statyba

Valdiniais duomenimis, pokariniais metais privatiniai asmenys pastatė 6,447 namelius, kurių plotas 360,000 kvadratinio metrų. Vadinasi, visoje Lietuvoje kasmet pastatyta tik po 500 namelių. (Žinoma, ita skaičių neįeina pastatyti "visuomeniniai" namai). Menka statyba, to dėl žmonės ir tebegyvena susispaudę, kaip silkės statinėje.

Sportininkų laimėjimai

Jau buvo rašyta apie lietuvių sportininkų laimėjimus Maskvoje. Dabar žinoma, kad individualinėse šaudymo varžybose vilnietė Tatjana Sasnauskienė pasiekė naują Sovietų Sąjungos rekordą, šaudydama iš revolvėrio į apskritą taikinį ir silueta, išmušė 577 taškus iš 600. O irklavimo baidarėmis varžybose Kijeve Antanina Šakalytė ir Terešė Bačalytė pralenkė Europos čempiones.

Jaunas bėgikas Pipynė Maskvoje laimėjęs pirmąją vietą 1,500 metrų bėgime, tarptautinėse akademines žaidynėse Paryžiuje gavo pasitenkinti antra vietą, nušėdamas 1,500 metrų per 3 min. 51 sekundę, gi pirmąją vietą laimėjęs vengras nubėgo per 3 min. 50 su puse sekundžių, taigi tik pusę sekundės anksčiau.

Rokiškio muzėjus tebėra

Draugijos Kraštui Tirti 1932 metais įsteigtas muzėjus esąs prapleistas, jame įjungus bolševikinės revoliucijos praeitį vaizduojančių eksponatų.

Ekskursijos i muzėjų atsilanko ir iš netolimos Latvijos. Muzėjus vedėju yra Stasys Benys.

Kai kas iš Panevėžio

Iš ten rašoma, kad per karą sugriautieji namai esą iš dalies atstatyti arba jų vietoje įtaisytos aikštelės. Gydotojas Statkevičius pasistatęs namelius Respublikos gatvėje, kurios vardas nepakeistas.

Keliai i Karsakiški, Ramygala, Smilgius ir Piniavą esą meksfaltuoti.

Muzėjai

Kaune veikia šie muzėjai: Čurlionies, kuriame dirba V. Karūžienė, Jablonskytė, Jieva Andriulytė, gaisrininko pareigas ten eina iš Sibiro orizės prof. Tadas Petkevičius; Petro Cvirkos (buv. adv. M. Slezevičiaus namuose), kurio direktoriu yra Karolis Vairas-Račkauškas; Maironio (buv. Maironio namuose), karo.

Vilniuje yra dailės muzėjus senoje rotušėje, jo skyrius katedroje, kurioje įrengta senovės paveikslų galerija; istorinis - propagandinis muzėjus buv. Lenkų Mokslo Bičiulių Dr. Jos pastatė; kraštotyros muzėjus buv. Bonifratų bažnyčioje, vėliau perkeltasi Užsienio rūsūs Trakų ir Pylimo gatvių kampe; istorinis, etnografinis muzėjus universiteto rūmuose, jo direktoriu yra V. Žilėnas.

Provincijos miestuose veikia kraštotyros muzėjai, bet jų vargu yra daugiau kaip nepriklausomos Lietuvos laikais.

Kasinejant Kauno pilį atpasti dideli požemiai, atstatomas ir pakeliamas jos bokštas; atnaujinamas Gulgudo ir Trakų pilys. Biržuose Radvilų pilis užlaikoma taip kaip buvo, tebėra ir Radvilos biustas.

Paminklai rusams

Vilniuje pastatyti dideli paminklai Leninui, Stalinui, gen. Černiachovskui, Puškinui (biustas).

Kaune karo muzėjus sodely pastatytas paminklas Salomėjai Nerei. Ten buvusi Laisvės stovykla (Žikaro kūriny) ir visi kiti biustai išskyrus knygnešio ir sėjiko stovyklas, pašalinti.

V. Kudirkos "Karvelėlis"

Vilniuje išeinantis "Literatūra ir Menas" rašo, kad "ėmus plačiau tyrinėti V. Kudirkos literatūrinį palikimą, surasta naujų faktų, verčiančių suabejoti dėl dainos "Karvelėlis" teksto priklausymo lietuvių liaudies žodinei kūrybai. Tie naujieji faktai leidžia manyti, kad dainos "Karvelėlis" žodžių autoriumi reiktų laikyti V. Kudirką".

Kalba eina apie labai plačiai dainuojamą Sasnausko sukomponuotą dainą "Karvelėlis mėlynasis".

livežė su plona suknele

Gavau laišką iš Sibiro. Jį rašo moteriškė, kuri 17 metų amžiaus buvo išvežta i Sibirą. Ją išsikvietė enka vedė "pasikalbėti", o ten išodino i sunkvežimį, vėliau i traukinį ir kaip silkių prigristame vagone ji atsidūrė Sibire. Ten jai dideliuose salčiuose teko kirsti mišką, trūko ir maisto, net duonos, o reikėjo ne tik pačiai maitintis, bet ir jaunesnę sesutę i broliuką išlaikyti. Broliukas vėliau mirė. Visa tas turėjo labai pakenkti tos moteries sveikatai.

Ilgainiui padėtis kiek pagerėjo, ji susiuokė su iš Lietuvos išremtu mokytoju, dabar dirba fabrike, turi daržą - 60 arų.

Jie priiršti prie gyvenamosios vietos. Jei nori išvykti toliau kaip už 10 kilometrų (6 mylių), turi gauti policijos leidimą.

Pašo, kad kaikiure gauda leidimus grįžti namo, bet daugelis nevali, nes neturi kelionei pinigų.

I Lietuvos gautuosius laiškus pasiskaitęs suprantu, kad turintieji geras aukštas vietas, ypač jei šeimoje keli dirba, gali gyventi. Jei kam pavyksta užauginti bekoną ir jis ji gali parduoti, gauna 1,000 rublių. Jei kam atlieka pieno litras, už jį gauna 1 rb. 30 kapeikų. Už dviratl reik mokėti 700 rb., už laikrodėlį 200 rb., už prastą kostiumą 800 rb. Piniugu netaupo, ką gauna perka. Daugelis iš nusivilimo sugriebę rublį perka samagoną ir geria ir gerdami dainuoja: "Mes geriame ir geriam ir galo nėra. Geri tie nameliai, kur gerti ko yra". P. B.

Mirė M. Skripkiūnas

Pugriūčio 26 d. Vilniuje mirė Vilniaus Valstybinio Pedagoginio Instituto bendrosios fizikos katedros vedėjas, docentas Mykolas Skripkiūnas, 51 metų amžiaus.

Šiaulių "majoras"

Šiaulių miesto vykdomojo komiteto pirmininku (atsait, miesto majoru, burmistr) yra Kazys Plechavičius.

Su jais buvo Vorkutoje

Eltos pranešimu, buvę Vorkutoje vokiečiai belaisviai pasakoja apie anuo metu buvusį ten Joną Beleckį, Simaitį (ar Simaitį), brolius Pilkus (vienas jų Antanas), Barauską (apie 55 metų amžiaus) ir Senlauską (apie 35 m. amž.).

Nepasėjo nė pusės, kiek reikėjo

Komunistų valdžia buvo įsakiusi pasėti žiemkencius iki rugsėjo 15 d., bet tam terminui praėjus, jų pačių spauda pranešė, kad tepasėta tik 49.3%. Vadinasi, nė pusės, kiek reikėjo. Žinoma, dar kiek pasės ir, bet aišku, kad viso numatyto ploto neužsės, o jei užsės pervaži, tai tiek ir naudos tebus.

Kaktusas gali gyventi 6 metus be vandens. Kupranugaris dykumoj gali išbūti be vandens 9 dienas, o žmogus tik keliolika valandų.

Buvusi "Miss America" Myrna Hansen garsina Amerikos laikraščių savaitę, kuri paskelbta nuo spalio 1 iki 8 d. Lietuvių Kultūros Fondas visą spalio mėnesį paskelbė lietuviškos spaudos - knygų ir laikraščių mėnesių. Visi spaudos bičiuliai turėtų padėti lietuviškai spaudai sunkų kelią eiti: patys jos ko daugiau pirkti ir kitus paraginti tą daryti.

Didžioji byla dėl spaudos Vilniuje

Prieš 55 metus, būten 1902 m. spalio 6 d. Vilniaus stotyje buvo maskolių žandarų suimtas kurpius Motiejus Baltūsis, gimęs Griškabūdžio valsčiuje. Zandarams atidarius jo lagaminą, ten buvo rasta 2239 egzemplioriai spaudos. Tiltėje spausdintos ir slaptai Lietuvoje platinamos. Tarp tos spaudos buvo rasti laikraščiai: socialdemokratų "Darbininkų Balsas", "Darbas", "Echo" ir kiti ir įvairios knygos, tarp kitų šios: "Kas iš ko gyvena", "Gėnių dėdė", "Kur mūsų išganymas", "Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje", "Ar dabar yra baudžiava", "Maskolių valdžia ir žmonės", "Ar socialistas gali būti katiliku", "Kas yra ir kas bus" ir daug kitų. Čia tyčia kaip kurios tos knygelės suminėtoms, nes jos gerokai platinos ir čia, Amerikoje išseiviu tarpe ir ju dar dabar vienur kitur galima rasti iš seno užsilikusius.

Kitu metu rugsėjo 30 d. Motiejus Baltūsis buvo Vilniuje maskolių teismo teisiamas. Tai buvo viena iš pirmųjų ir didžiųjų slaptai platinamos spaudos Lietuvoje bylų.

Jį gynė adv. Vrublevskis

Motiejus Baltūsis teisme gynė garsus Vilniaus advokatas Vrublevskis. Tas pats Vrublevskis, kuris uoliai slaptai dalyvavo Vilniaus masonų organizacijoje, kuriai priklausė ne vienas Vilniaus lietuvių. Teisininkas Vrublevskis jau miręs. Jo buvo paliktas gausus knygų rinkinys, ypač Lietuvos praeities įvairiomis kalbomis rašytos knygos ir kiti svarbūs dokumentai. Iš to rinkinio buvo sudaryta vieša Vilniuje biblioteka. Kai 1939 m. rudenį Vilnių okupavo raudonai armija, tai iš tos bibliotekos kas buvo svarbesnio, idomesnio, Vilniaus okupantai išėmė ir išsivežė. Čia rašančiam teko matyti tą advokato Vrublevskio biblioteką jau apiplėštą, su jos tuščiomis lentynomis.

Motiejus Baltūsis kaltinamame akte buvo pasakyta, kad kaltinamasis Motiejus Baltūsis buvo nusistatęs prieš maskolių valdžią ir net raginęs žmones prieš ją sukilti. Jis peikęs valdžios įstatymus ir net (tik pamatysite!) abejojęs dėl aukščiausios valdžios šventybės... Jo platinamoje spaudoje raginami darbininkai vienytis, dėtis prie kruvinos kovos su valdžia. Esą, pas jį rastoje spaudoje apra-

ma revoliucinio judėjimo istorija ir nurodoma, kad prispaustųjų gyvenimą bus galima pagerinti tik nuvertus kapitalistinę tvarką ir įkūrus socialistinę.

Paslaptingas lagaminas

Motiejus Baltūsis teisme teisinosi, kad jis nežino, kas buvo tame lagamine, nes nuo rasto spaudos buvo rasti laikraščiai: socialdemokratų "Darbininkų Balsas", "Darbas", "Echo" ir kiti ir įvairios knygos, tarp kitų šios: "Kas iš ko gyvena", "Gėnių dėdė", "Kur mūsų išganymas", "Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje", "Ar dabar yra baudžiava", "Maskolių valdžia ir žmonės", "Ar socialistas gali būti katiliku", "Kas yra ir kas bus" ir daug kitų. Čia tyčia kaip kurios tos knygelės suminėtoms, nes jos gerokai platinos ir čia, Amerikoje išseiviu tarpe ir ju dar dabar vienur kitur galima rasti iš seno užsilikusius.

Teisme teisiamasis M. Baltūsis laikėsi ramiai, nes žinojo, jautė, kad bus nušautas, nes panašiais atsitikimais maskolių teismai visuomet rėmėsi žandarų ir šnipų parodymais, nors ir šie savo parodymus negalėjo paremti kuriais nors dokumentais ir iš šalies kurių nors kiti liudininkų parodymais.

Zandarai labai klaidino tos dvi raidės S. M., įrašytos ant lagamino. Jie visus metus norėjo išaiškinti kam tas lagaminas tikrai priklausė. Jie net buvo prikibę prie bajoro teisininko M. Strumilos, bet nepasiekė įrodyti, jog tas lagaminas jo. Kai kitų kaltininkų nesuradomesnio, Vilniaus okupantai išėmė ir išsivežė. Čia rašančiam teko matyti tą advokato Vrublevskio biblioteką jau apiplėštą, su jos tuščiomis lentynomis.

(Paklaustas ano meto socialdemokratų žymus veikėjas inž. Vladas Sirutavičius, kam galėjo priklausyti anas lagaminas, atsakė, kad tikrai nežino, bet atsimenąs, jog paprašius dr. Stasį Matulaitį atgauti iš Vokietijos socialdemokratiškos literatūros, visuomet jį atveždavęs M. Baltūsis. Kitaip sakant, dr. S. Matulaitis veikė su M. Baltūsiu ir galimai prileisti, kad jis davė ir savo lagaminą, nepastebėjęs jame įrašytų raidžių. Red.).

To teismo proga, Lietuvoje buvo išleisti slapti at-

sišaukmai apie veidmainingus teismus ir plačiai išplatinti.

1903 m. "Darbininko Bal-

Veidmainingas teismas

so" Nr. 6 buvo įdėtas straipsnis "Veidmainingi sūdai" - teismai.

Ten tarp kitko buvo pasakyta, kad iki Motiejus Baltūsis bylos už slaptai lietuvių spaudos platinimą suimtiesiems teismuose bylų nebuvo keliama, tokie žandarų nuožūra buvo išstremiami iš Lietuvos, dažniausia Sibiran keleriems metams. Net nebūdavo išstremtam paskelbta už ką jis baudžiamas ir išstremiamas iš Lietuvos. Tokie tvarka žmonės labai piktnos, to dėl, dabar Motiejus Baltūsis byla atiduota teismui svarstyti. Bet ir tokiame atsitikime teismas buvęs veidmainingas, nes Motiejus Baltūsis, kaip ir kiti, nutėisė be liudininkų įrodymų jo kaltės, o vien tik šnipų ir žandarų parodymais ir tai be jokių dokumentų, o vien tik jų pasisakymais, įtarinėjimais arba jų šnipų pranešimais. O anot "Darbininkų Balso", doras žmogus šnipu amatu nesiverčia. Jie dirba už pinigą ir už tą pinigą jie daro net veidmainingas priesaikas.

Kam tai prisiminama?

Kodėl mes visa šita dabar prisimename? Gi to dėl, kad svarbu žinoti, kokiais erškėčių keliais Lietuvoje seniau platinosi laisvas spausdintas žodis ir kaip sunku dabar tokiame laisvam žodžiui net radijo bangomis ten prasiskverbti, nes Lietuvos okupantai daro radijo klausantiems trukdymus, kad jie neišgirstų laisvo erdve skrendančio žodžio.

Gi teismų santvarkoj dabartiniai Lietuvos okupantai ne daug toliau pažengę nuo buvusių caristinių teismų. Ir dabar teisme svarbiausiu liudininku yra daktarinis žandaras ar šnipas. Bet dabar Lietuvos okupantai politikai "rusikaltusius" be jokios kaltės įrodymo, be jokio teismo sprendimo, vien remiantis šnipų pranešimais, išstremiami i Sibiro vergų stovyklas.

Va, čia ir yra naujanybė, kuri išskiria caristinės Rusijos okupantus nuo šių dienų okupantų - anuomet vergų stovyklų neturėta. Buvo vadinamieji katorgos kalėjimai, bet i tokius kalėjimus buvo tik teismo sprendimu siunčiami. O teismuose bylų buvo nagrinėjamos dalyvaujant liudininkams ir kaltinamasis turėjo teisę pasikviesti sau gynėją - advokatą ir turėti net savo liudininkus. Visi kiti, kurie buvo išstremiami iš Lietuvos Sibiran, caristinės Rusijos okupacijos metais buvo tremiami tik nurodant vietą, kur jie privalo apsigyventi gal dar kaip.

Artimas

JAU IŠEJO NAUJA KNYGA
AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai i Kalifornijos: Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes: Kaip lietuvis vėnų daro; Amerikos dykumos: Mirties klonis: Suakmenėjęs miskas; Yellowstone Parkas su verdantiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis: Ispūdziai i Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Fžeras, kuriame žmogus neskaista; Neįmatuoti Texas vaistijos turtai; Floridos vaizdai: Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatu indėnai; Nuostabiūs požemių urvai; Upė po žeme: žuvis be akių... Ir daug, daug kitų įdomybių!

Su gražiais paveikslais. Knygą užsisakyti galima jau dabar. Kai tik bus gatava, tuoj gausite. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"
 636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

turi pasirodyti policijai. Darbą galėjo pasirinkti patys koki norėjo, arba gyventi be darbo, jei turėjo iš ko pragyventi.

(Tiesa, dabar jau ir komunistų nevisi išstremiami Sibiran vergų stovyklosna, kaip kas išstremiami Sibiran nurodytoje vietoje gyventi ir dirbti keletas metų arba visam gyvenimui).

Bendrai dabartinė Lietuvos okupacija tuo požiūriu yra daug žiauresnė negu Rusijos carų.

NIKITOS PUSSESERĖ PRIEŠ KOLCHOZUS

Sovietų žemės ūkis tebėra atsilikęs ir jis toli gražu nežengia taip i priekį, kad po kelerių metų galėtų pralenkti Amerikos žemės ūkį, kaip tą skelbia Chruščiovas. Kalta visa sovietinė tvarka. Dabar ir pats plepis Chruščiovas pripažįsta, kad kolchozininkas nėra suinteresuotas kelti žemės ūkio našumą.

Karui pasibaigus, pasakoją Chruščiovas, buvęs nvykęs i savo gimtąjį kaimą ir ten užėjęs pas pusseserę. "Tu turi puikius obelis", taręs Nikita pusseserei. O ta jam atsakiusi: "Rudenį jas nukirsiu". "Kodėl?" paklausęs Chruščiovas.

"Tenka mokėti didelius mokesčius. Nenaudinga turėti sodą".

Chruščiovas papasakojęs ir Stalinui, kad kolūkiečiai kerta sodus, bet Stalinas jį tik išbaręs.

Tas pats Chruščiovas atidengia ir kitą "paslaptį". Iš miestų buvę siunčiami tūkstantčiai žmonių bulvių kasti. Taip buvo daroma ir Lietuvoje. Tuo tarpu patys kolchozininkai nekasdavo bulvių. Kodėl jie nenorėjo kasti? I tai atsako pats Chruščiovas: Todėl, kad už bulves valdžia mokėjo labai žemas kainas. Vien bulvių pristatymas atsieidavo kolchozui brangiau, negu jie gaudavo už bulves.

Laisvoji spauda apie toki nežmonišką kolchozininkų išnaudojimą seniai rašė, bet Maskvos tamai šaukė, kad tai esąs šmeižtas. O dabar ir pats Nikita tą nežmonišką kolchozų išnaudojimą išplepėjo.

Chruščiovas kaltina kitus, kaip tą darė ir Stalinas, ir nešykštauja gražių pažadų, kuriais Sovietų Sąjungos žmonės maitinami jau 40 metų.

AUTOMOBILIS

Yra tarptautinis ir visame pasaulyje šitaip vartojamas žodis, iš graikų ir lotynų kalbų ir reiškia "savijudis, kur pats savo jėga juda. vabširan, caristinės Rusijos okupacijos metais buvo tremiami tik nurodant vietą, kur jie privalo apsigyventi gal dar kaip.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Nu, Maiki, šiandien tu turi man pasakyti, ką peraitą sykį žadėjai. Tu ketinai man įrodyti, kad senovės Lietuvoje bobos buvo krabresnės už vyrus. Taigi pasakyk, kada ir kur jos tą savo krabradį parodė.

—Gerai, aš galiu tėvui papasakoti, kaip 1276 metais Lietuvos moterys gynė Naujapilį, kuri vokiečių kryžiuočiai buvo apsupę. Bet visų pirma tėvas turėtų žinoti, kaip tais laikais buvo vedami karai ir kokiais ginklais žmonės kariavo. Šaujamų ginklų dar nebuvo. Lietuvos užpuolikai, popiežiaus kryžiuočiai, turėjo jau geležinių kardų ir salmų savo krūtinei užsidengti. Lietuviai gi vartojo tik saikokus arba šaujamus lankus ir ragotines.

—O kas yra ragotinė, Maiki?

—Lietuviai užmaudavo galvijo ragą ant ilgos lazdos, ir tas ginklas buvo vadinamas ragotinė, tėve.

—Okei, dabar žinosiu. —Be to, apsigynimo tikslais senovės lietuviai supildavo pilis. Lietuviai ir šiandien yra daug pilikalnių.

—Žinau, Maiki.

—Tai yra buvusiųjų senovės pilų liekanos, tėve. Jos būdavo supilamos prie ežerų, prie upių ar pelkių, taip kad priešas negalėtų iš visų pusių jas apsupti. Be to, aplink tokią pilį buvo iškasamas gilių griovis ir abudu griovio krantai būdavo apsaugojami smailiais statiniais kuolais. Pilies vidun prinesdavo daug maisto. Bet priešas kartais laikydavo pilį apgultą taip ilgai, kad jos maistas vistiek išsibaigsdavo ir pasidavė tu rėdavo priešui pasiduoti. Taip atsitiko 1276 metais, tėve. Vokiečių kryžiuočiai, susitarę su totoriais ir gudais, tada baisiai nusibėję Lietuvą ir pagaliau norėjo įsilaužti į Naujapilį tvirtovę. Jie apsupo tą pilį didelėmis jėgomis, tikėdamiesi galėsiai badų priversti lietuvius pasiduoti. Vyrų nežinojo, kaip priešas nuo pilies atmušti, o maistas pilėje jau baigėsi. Bet moterys pilį išgelbėjo.

—Ar nemeluoji?

—Ne, tėve, apie tai rašo Lietuvos istorikas Simanas Daukantas.

—Nu, tai kaip jos tą padarė?

—Jos, tėve, liepė savo vyrams išeiti iš pilies ir susitelkus aplink jos sienas

grumtis su priešais. Jiems išėjus, jos tuojau visas pilies angas uždarė, užrėmė, o pačios sulipo ant pilies sienų. Ir kai kryžiuočiai puolė prie sienų susitelkusius lietuvius, šių moterų palėdo iš viršaus tokią krušą akmenų ir vilyčių, kad kryžiuočiai kone visi buvo sunaikinti. Kiti gi, kurie buvo dar sveiki, leidosi bėgti.

—Tas, Maiki, tai man patinka.

—Bet tai ne vienintelis atsitikimas, tėve, kur Lietuvos moterys kovojo su priešais. Tas pats Daukantas rašo, kaip 1504 metais, kuomet totoriai puolė Lucko pilį, našle kunigaikštienė Alėkienė pagrobė kardą ir prisaikino vyrus: verčiau paguldyti savo galvas pilį ginant, negu priešui pasiduoti. Ir totoriai pilin net neįsilaužė, bet patys galą savo tos karingos moteriškos dėka.

—Maiki, aš mislinu, kad tu čia man baikas provoji. Visi žino, kad su Lietuvos neprieteliais senovėje mūsų kunigaikščiai kariavo, o tu pasakoji, kad tik bobos Lietuvą gynė.

—Aš, tėve, nesakau, kad kunigaikščiai nekariavo. Bet buvo atsitikimų, kad ir moterys mokėjo parodyti savo narsumą. Jos padėdavo ir kitokiems būdais Lietuvą ginti. Kai priešas Lietuvą padėdavo, tai moterys dažnai pasitraukdavo su vaikais į girių gilumon, išsivarydavo su savim gyvulius, o likusius tuščius trobesius vyrų sudegindavo, kad priešas nieko nerastų. Taip, pavyzdžiui, atsitiko 1340 metais, kuomet kunigaikščiai Kęstutis su Algirdu sužinojo, kad popiežiaus sukelta didelė armija ateina Lietuvos naikinti. Jiedu liepė viso Panemunio gyventojams per 10 mylių tuojau savo šeimas su kilnojama manta išgauti į Padauguvio girias, o likusius tuščius namus sudeginti. Persikėlę per Nemuną ir įsiveržę į Zemaičius, kryžiuočiai nustebo radę tik tai pelenus ir degesius, kur jie tikėjosi visko prisiplėsti, nes jų šnipai buvo jiems pranešę, kad Zemaitijos visko pilna. Ir kuomet jie nusivylę dairėsi išdegintose vietose, tai Kęstutis su 15,000 raitelių puolė juos iš vienos pusės, o Algirdas iš kitos, ir taip juos suplikė, kad per keleto metų po Lietuvos laukus ir paupius voliojosi žuvusių

Vokietijos rinkimams pasibagus

Šių metų rugsėjo mėn. 15 dieną pilną nepriklausomybę atgavusi vokiečių tauta rinko naują parlamentą. Partijų kaip reta įkaitinta rinkimų kampanija suvarė prie rinkimų urnų 88% visų rinkėjų. Rinkimus absoliučiai laimėjo Krikščionių Demokratinė Unija (CDU), palikdama dr. K. Adenaueriui tolimesnį Vokietijos politikos vadovavimą. Už CDU kandidatus balsavo 15 mil. rinkėjų iš 31 milijono turėjusių teisę balsuoti, ir partija turės dabar parlamente 270 vietų — absoliučią daugumą.

Sešioliką naujų mandatų gavo ir socialdemokratai. Dabar jie turės bundestuje 169 atstovus, kai paskutiniam parlamente turėjo 153. Bet socialdemokratai nelaimėjo tiek, kiek norėjo ir tikėjosi. Partijos pirmininkas E. Olenhauer ir partijos vadovybės nariai ne kartą rinkiminėje kampanijoje reikė įsitikinimo, kad šie rinkimai duos socialdemokratams tokią daugumą, kuri atiduos ir jų rankas krasto valdymą. Skaudžiai apsiriko.

Šiu Vokietijos rinkimu susirūpinę laukė ne tik vokiečiai, bet ir Vakarų laisvasis pasaulis. Vokietijos vaidmuo tarptautinėje politikoje darosi vis didesnis, o vokiečių socialdemokratai toje politikoje laikėsi ir žadėjo laikytis visai priešingo Adenaueriui nusistatymo. Laimėdami Vokietijos gyvenimo vadovavimą, socialdemokratai galėjo sudaryti Vakaruose visai naują padėtį. Ne tik dr. Adenauer nuvėto po laimėtų rinkimų kaip saulė, bet su giliu pasitenkinimu jausmu atsiduso ir Vašingtonas, daręs visų pastangų, kad laimėtų prezidento Eisenhowerio „geriausius draugus“. Po rinkimų dr. Adenauerio pirmutinis pareiškimas buvo: Vokietijos užsienio politika pasiliks ta pati.

Kodėl socialdemokratai pralaimėjo?

Mes dar nežinome, kaip patys Vokietijos socialdemokratai paaiškins savo pralaimėjimo priežastį. Tačiau mums, sekusiems Vokietijos gyvenimą iš šalies ir jame socialdemokratų veiklą, atrodo, kad svarbiausioji jų pralaimėjimo priežastis yra jų nevykusiai pasirinkta užsienio politikos kryptis ryšium su Vokietijos apjungimo uždaviniu. Skaudžiausia pralaimėjimo karo pasekmė buvo Vokietijai ir tebėra jos suskaldymas. Okupacijoje laikydami Vokietijos rytus, juos pavergdami komunistiniam režimui ir juos laikydami visiškoje Maskvos priklausomybėje, Sovietai nesiliauja skaudinę pikčiausią vokiečių tautos opą. Vokietijos apjungimo klausimas pasidarė nuolatinio ginčo tarp Vakarų ir Rytų priežastimi ir jautriausia Europoje vieta, gresianti naujų nesupratimų galimybe.

Socialdemokratų pozicija šiuo opiu klausimu yra ypač įdomi ir daug kam nesuprantama. Partijos vadovybė buvo naivi, manydama,

popiežiaus kareivių kaukolės.

—Maiki, užbaikim, ba jau čia prasidėjo negerai.

—Ar tėvas nenori žinoti Lietuvos istorijos?

—Užteks jau to, ką pasakė. Daugiau nenoriu. Gud-

kad Sovietai sutiks geruosiu atsidėti jų okupuotos Vokietijos dalies ir leis apsirinkti naują Vokietijai tvarkytis laisvai ir savo valia. Už rinkimų kampaniją suvarė prie rinkimų urnų 88% visų rinkėjų. Rinkimus absoliučiai laimėjo Krikščionių Demokratinė Unija (CDU), palikdama dr. K. Adenaueriui tolimesnį Vokietijos politikos vadovavimą. Už CDU kandidatus balsavo 15 mil. rinkėjų iš 31 milijono turėjusių teisę balsuoti, ir partija turės dabar parlamente 270 vietų — absoliučią daugumą.

Jau ir dabar sakoma, kad rinkiminėje kovoje socialdemokratai negalėjo savo pajėgumų lyginti su buržuazinėmis partijomis. Krikščionims demokratams pagalbą ejo katalikų bažnyčia, stambūs pramonininkai bei pirklių kapitalai. Amerikos vyriausybės parama ir stiprus aparatas rinkiminei propagandai vesti. Tas viskas teisinga. Bet tas viskas negalėjo suversti prieš socialdemokratų „vidutiniųjų“ visuomenės sluoksnių, jei jie nebūtų įžiūrėję socialdemokratų užimtoje pozicijoje klaidingo Sovietų vertinimo ir pavojaus vokiečių tautos ateičiai. Socialdemokratų kandidatai surinko per rinkimus keturiolika su puse milijonu balsų. Už juos glaudžiomis gretomis balsavo Vokietijos darbininkai. Jei nelaimėjo daugiau, tai dėl to tenka pakalinti pati partijos vadovybė, nesugebėjusi realiai susiorientuoti ne tik Vokietijos, bet ir tarptautinių santykių padėtyje.

Pralaimėjimą sutiko ramiai

Laikraščiai praneša, kad vakarų Berlyno darbininkai „ramiai“ sutikė rinkimų rezultatus. Reikia manyti, kad tiek pat ramiai jie bus sutikti ir kituose Vokietijos pramonės centruose. Tai yra geras ženklas: laikinai nepasisekimą ramiai gali sutikti tik tokia partija, kuri pasitiki savo pajėgumu, moka taip pat ramiai apsvarstyti nepasisekimo priežastis ir apgalvoti nustatyti savo ateities uždavinius. Turės atsisakytį prieš partijos narius ir jos vadovybę. Tenka iš anksto numatyti, kad opiausiu paklaidos klausimu bus partijos laikomųjų nusistatymas užsienio politikos reikalu ir kad jis bus iš naujo apsvarstytas.

Naujų partijos uždavinių tarpe ar tik nebus ir darbas tarp Vokietijos ūkininkų. Iki šiol jis, rodos, nebuvo socialdemokratų tinkamai suvokiamas, bet jau ir rinkimų kampanijoje partijos organas „Vorwärts“ šį klausimą kėlė ir jis turėtų būti užmirštas ateityje.

Vokietijos socialdemokratija, kaip ir kur kitur, turi didelį sau padėjimą pačiam gyvenime. Praėjusioje parlamento sesijoje dr. Adenauerio vyriausybė leido socialiai pasipenėti iš Vokietijos atskirkimo „stebuklo“ kapitalistams, kuris išputino juos kešenių darbininkų ir ūkininkų sąskaiton. Jei socialdemokratija, nespekuliudama nuotakomis ir neaiškiomis politinėmis kombinacijomis, pirmoje ei-

lėje remsis realiais dirbančiųjų interesais, tuo ji sau užtikrins neabejotą ir sparčių laimėjimų. Palinkėkime jai ir mes tinkamai pasimokinti iš šių rinkimų pamokos sėkmingam ateities darbui.

V. Kymantas

KONSULATO IESKOMI

Antanaitienė - Schwartz, Inge Aida, ir vyras Antanaitis, Petras. Baltrukonis, Jonas, iš Gudupio k. Padovinio val., Marijampolės ap. Brocius. Buds, Anton, gyvenęs Cleveland 6, Ohio, 8914 Maridian Avenue. Cjbulskienė - Morkutė, Leokadija, vyras Cjbulskis, Karolis, vaikai Bronius, Stefa ir Stepa. Dagilius, Andrius, ir Antanas, ir Dagilūtė, Katrė, iš Menčrąkio k., Igliaukos parap., Marijampolės ap.

Daunoras, Vytautas, Jurgio s. Dirs, Jonas, gyvenęs Detroit 9, Michigan. 1951 Witt Street. Domeika, Feliksas, gyvenęs Švedijoje.

Juškaitė-Stasiūnienė, Ona, Jurgio d., iš Biržų aps. Kany, Jonas, Mykolo sūnus. Kisilovas, Vladimiris, ir sesuo Timirjavevičė. Viera, Aleksandro vk., gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje.

Krakauskienė - Buivydaite, Monika, gyvenęs Windsor Locks, Conn.

Kulišauskas, Stanislovas Kuras, Augustas, Antano sūn. Kybartas, Hermonas ir Jurgis. Macijauskas, Jonas, Edvardo s. Masionytė, Antanina, Vinco d. Mažeika, Antanas, Igno sūn.

Merkevičius, Juozas, Felikso s. Mikėnas, Elzbieta. Pakšys, Mateušas ir Pakšytė. Uršulė, iš Užuožerių k., Anykščių val.

Petratienė, Marytė, vyras Antanas, kilę iš ar nuo Kupiškio. Petrikėnas.

Preikšaitis, Jurgis, gimęs 1915 metais, gyvenęs Vokietijoje. Šmidtas, Oskaras, Luiso sūnus, iš Raseinių.

Šraderis, Karolis, iš Kėdainių. Timirjavevičė - Kisilovaitė, Viera, ir brolis Kisilovaitis, Vladimiras, Aleksandro vaikai, gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje.

Vaitkus, Juozas, Tado sūn., iš Aukštaišnyo k., Šimkaičių val., Raseinių ap., žmona Lionytė, iš Kaniūkų k., Raudonės val.

Verveckienė, Magdalena, Surdokiešės Konstancijos sesuo. Vestartas, Albertas ir sesuo Alona, Aleksandro vaikai.

Vestartas, Stanislovas, Kazimiero sūnus. Vodopalas, Stasys.

Zibarkas, Pranas, ir duktė Mildutė.

Andriukaitienė - Zukauskaitė, Marijona, Igno duktė. Andriška, Juozas, Jono sūnus. Bortkevičius, Jonas, veterinarijos gydytojas.

Civinskas, Romanas. Glušauskas, gyvenęs Detroit. Guderis - Uderis, Jonas. Augustinas, Pranciška ir Petronėlė.

Hichs - Jones, Valerija, gyvenusi Detroit, Mich. 14034 Trinity St.

Jakubėnas, Alfonsas, Adomo s. Jurkonis, Tamošius, ir dvi seserys, iš Vainiūnų k., Kapčiamiesčio val., Seinų ap.

Juškėvičius, Stasys, iš Naumiesčio, Tauragės apskrities. Kaminskas, Aleksas, iš Verbiškių k., Jėzno val.

Kazemekas, Pranas, Kazio sūn. Konstantinavičius, Jonas. Lenksienė, Juozapa.

Lukošauskas, Antanas. Monkevičius, Boleslovas ir Pranas, Prano sūnūs, iš Drobukščių k., Varnių val., Telsių ap.

Petratits, Kazimieras, Juozo s. Popiera, Kazys, Jono sūnus. Rubinienė, Matilda.

Ruokkus, Juozas, Vincas ir Teofilija. Savickienė - Silickaitė, Ada.

Šimkus, Jonas, g. 1926 m. Tverų val., Telsių ap.

SAVOTIKAS PROTESTAS

Dvynės Loretta Kinkade su savo poilo paralyžuota sesute Lorna piketuoja mokyklą, kuri atsisakė ją priimti. Jos lorna piketins kartu, Loretta turi padėti savo luosai sesutei ir be jos žada tos mokyklos nelankyti.

Stalmokas, Konstantinas ir Mykolas, Jono sūnūs. Subačius, Vincentas (William), iš Karaivonių k., Kapčiamiesčio val., Seinų ap.

Sutkus, Jonas ir Sutkienė, Marija. Terminienė, Marcelė.

Vileišis, Andrius, Jono sūn., g. 1924 m. Vileišis, Povilas, Jono sūn., iš Kybartų.

Vitkevičius, Antanas, Antano s. Zasitis, Jokūbas ir Stasys, Jokūbo sūn., iš Stirbių k., Vieviržėnų val.

Zemaitis, Juozas, Juozo sūn., iš Zemaitių k., Eržvilko val., Tauragės ap.

Iškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti: Consulate Gen. of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

URUGVAJUS

Nelaimė Laplatos upėje

Rugpjūčio 27 d. naktį Argentinos kelevinis laivas „Ciudad de Buenos Aires“ susidūrė su Amerikos prekinio laivo „Mormascur“ ir nuskendo Laplatos upėje. Žuvo 103 asmenys, kurių tarpe daugiausia moterų ir vaikų, dalis laivo igulos su pačiu kapitonu.

Mažai kas iš Argentinos ir Urugvajaus lietuvių nėra matęs nuskendusio „Ciudad de Buenos Aires“ ir „Ciudad de Montevideo“ laivų, kurie daugiau kaip 40 metų plaukiojo skersai Laplatos upės iš Argentinos sostinės Buenos Aires ir Urugvajaus sostinės Montevideo ir atgal.

Kiekvieną dieną 10 val. vakaro vienas laivas išplaukdavo iš Montevideo uosto, o antras tuo pačiu metu pasileisdavo iš Buenos Aires uosto ir per 8 valandas pirmasis būdavo Buenos Aires, o antrasis Montevideo perpildytas. Jie visuomet būdavo perpildyti, nes jais buvo pigiausia ir patogiausia kelionė tarp minėtų dviejų sostinių. Daug ir lietuvių jais plaukiojo.

Plaukia sau laivelis pilia kaimio link. — dainos žodžiais: plaukio kaip inkstas taukuose. — yra žmonių priežodis. Taigi, plaukia žmonės, laivas ir kas. Užtat te sakoma: jie plaukia laivu, bet laivas veža žmones, prekes.

Galima pasakyti ir: jis laivą vaziuoja į Rygą. — tai supras, čia „vaziuoja“ yra posakis ir reiškia — jis kažkodėl vemia.

Artimas

JAU RUŠIAMAS SPAUDAI KELEIVIO KALENDORIUS 1958 metams

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių 1958 metams. Kalendoriuje bus apie 100 puslapių visokių skaitymų ir plati kalendorinė dalis.

Kalendoriuje bus įvairių informacijų, naudingų patarimų, eilių, juokų, atsiminimų ir kitokių įdomių ir naudingų dalykų.

Nežiūrint kad viskas brangsta, „Keleivio“ kalendoriaus kaina lieka ta pati — 50 centų. Prašome jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

„KELEIVIS“

636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Kodel moterys atsparesnės

Seniai mokslininkai tiria, kodėl moterys yra atsparesnės, kodėl jos lengviau patiria visokius sunkumus, bet dar daugiau ir toje srityje tebėra neaišku.

Štai šių metų pradžioje skotų Ben Adler kalne didelis šaltis ir audra staiga užklupo laipioju būrį ir užpustė vienintelį apledėjusį išėjimą. Laipioju tarp buvęs ir viena 22 metų moteris. Keturi vyrai mirė dėl nuovargio ir šalčio, du iš jų dar ilgiau laikėsi ir bandė gelbėti moterį, bet ir jie mirė jos rankose. O moteris vargais negalais prasi-kraptė kelią į kaimą ir išli-

ko gyva. Tą atsitikimą aiškindami mokslininkai sako, kad moteris išliko gyva, nes moterų kūnas yra atsparesnis, moters širdis per minutę supla-ka apie 11 kartų mažiau ne-gu vyro. To dėl kūno šilum-os ir energijos sunaudoji-mas moters kūne yra ma-žesnis. Be to dideliu šal-čiu esant, moters harmonų cirkuliacija pakyla, jos at-sarginiai riebalai po oda su-teikia jai didesnę atsparu-mą.

Karščiui esant, moters kū-no gaminamoji šiluma su-mažėja apie 12%. Jos kūno temperatūra tada yra vienu

laipsniu žemesnė negu vyro ir jos prakaitavimas yra mažesnis.

Moterys pajėgia ir dides-nį skausmą iškęsti negu vy-rai. Skausmui matuoti yra išgalvotas aparatas dlori-meteris. Juo yra patirta, kad, pavyzdžiui, gimdyda-ma moteris gali iškęsti 9 laipsnius, o, sakysim, vyrai, susižeidę ar kokioje ligoje turėdami skausmą tik 6 laipsnius, retai išlieka gyvi.

Kodėl taip yra, dar nėra tikro atsakymo.

Kapsas

AZIJOS MOTERYS

Jungtinių Tautų organi-zacijos rūpestiu Azijoje Bangkok mieste suauktame moterų suvažiavime dalyva-vo 16 valstybių moterų at-stovės.

Jos visos pripažino, kad Azijos moterims dėl lygių teisių neteko taip atkakliai kovoti, kaip Europos mote-rims, nes paskutiniuoju metu gavusius nepriklausomybę valstybių įstatymų leidėjai vyrai buvo liberališkesni moterų teisių atžvilgiu, o be to čia daug nusipelnė ir J.T. organizacija, kuri visais bū-dais veikia, kad moterims būtų duotos lygios politinės teisės.

Iš atskirų kraštų moterų pareiškimų paaiškėjo, kad turtingesnės ir išimokslin-uosios moterys pilnai naudo-jasi savo lygiomis teisėmis, bet dar lieka uždavinys iš-mokinti neturtingųjų sluog-snių moteris savo teisėmis naudotis.

Be lygių teisių klausimo buvo svarstomas kitas opus klausimas — daugpatystės (poligamijos). Moterys prieš daugpatystę, bet kai-kurios pareiškė, kad jos pa-naikinimas turi būti vykdo-mas atsargiai, nes tas pa-protytys yra giliai įleidęs šak-nis į socialinį gyvenimą.

Thailand atstovė pasakė, kad jų valstybės įstatymas poligamiją draudžia, bet gy-venime ji klesti, nes žmona negali iškelti skrybos by-los vyrui net ir tuo atveju, jei jis yra neįstikimas.

Iš Indonezijos atstovės patirta, kad moterys nori poligamijos panaikinimo ir mano tas nebus priešin-ga Mahometo mokslui. Vyriau-sybė ruošia atitinkamą įsta-tymą, kuris daugpatystę nu-mato tik išimtiniais atstiki-mais ir su daugybe sąlygų.

MOTERYS JUNGTIMESE TAUTOSE

Pradėjusioje posėdžiui Jungtinių Tautų 12-je sesi-joje yra 12 moterų atsto-vių ir 24 pavaduotojų. Dau-giausia moterų yra Kubos delegacijoje: 2 atstovės ir 2 pavaduotojos. Atstovių tar-pe yra 2 ministerės (Izrae-li) užsienio reikalų ministe-rė Meir ir Švedijos atstovė Lindstrom). Belgijos atsto-vė Ciselet yra senatorė, o Suomijos Leivo - Larson - parlamento atstovė.

Amerikos delegacijoje yra dvi moterys — Lord ir ak-torė Irene Dunne, abi pava-duotojos. Japonijos delega-cijoje pavaduotojos teisė-mis yra Taki Fujita, Japo-nijos moterų balsuotojų ly-gos pirmininkė. Ir visos ki-tos moterys yra pasižymėju-sios to ar kito savo krašte visuomenės gyvenimo srityje.

UŽSAKĖ "KELEIVIS" DOVANŲ

Agota Malinauskienė iš Worcesterio, Mass., užsakė "Keleivį" dovanų savo drau-gei Bagnai Kaminskienei.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

LAIMINGI VĖL SUSITIKĘ

Frances Fabrizi, 79 metų amžiaus, atvyko į Ameriką ir susitiko su savo sūnais — Michael ir Louis, kuri vieno ji nebuvo mačiusi 28, o antrojo 37 metus. Ji dabar apsigyvens pas vyresnįjį sūnų Louis Pittsburghe. O kiek ir mūsų tarpe yra tebelaukiančių tokios laimingos valandos — pasimatyti su seniai nematytais artimaisiais!

KUMECIŲ DAINA

Trauk, bėruti; trauk greičiau, —
Poną einant pamačiau.
Jis ir vėl mane rūgos
Neišvairius nė vagos.

Kiek jau priariau vagų!
Gal tiek pat, kiek man vargų!
Trauk, bėruti, trauk greičiau!
Ponui mūrus pastačiau.

Trauk, bėruti, o pačiam
Reikia dirbti alkanam:
Duonos karnio neturiu,
Nors ariau, ariau.

Julius Janonis

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atsinaujin-dami prenumeratas ir užsisa-kydami kalendorių sekantiems metams, prisijunkia Maikiui su Tėvu dovanų:

Batkevič iš Chicago pris-juntė \$10.00.

Mrs. Anna Aukštulis iš Broo-lyno, N. Y., lankydama si Bostone, paliko Maikiui Tėvui \$3.00.

Po \$2.00 prisijuntė Mrs. An-na Shabas, Chicago, Ill. ir G. P. Rauba, Brooklyn, N. Y.

Po \$1.00 prisijuntė: Felix J. Milickis, Waterbury, Conn.; A. Zemaitis, Montreal, Canada; A. Kalmatavčius, Hamilton, Canada; Mrs. N. Žilinskas, West Newton, Mass.; Fr. Mikulskis, Detroit, Mich.; A. Shmagoris, Maspeth, N. Y.; P. Kalvynas, Worcester, Mass.; Wm. Bubblick, Lowell, Mass.; J. Juzėnas, Thompsonville, Conn.; M. Tre-čiokas, Montreal, Canada; Fr. Lipskis, Mexico, Me.; John Grigalunas, Lawrence, Mass.; Ign. Truchin, San Diego, Cal.; K. Giedraitis, Verdun, Canada; S. Noris, Brockton, Mass.; Mrs. C. White, Dedham, Mass.; Jos. Matuck, E. Chicago, Ind.; An-ton Zilinskas, Westville, Ill.; John Werbeckas, Akron, Ohio; V. Salas, Hollywood, Cal.; Mrs. Anna Block, Brooklyn, N. Y.; Stanley Buslevich, Kecough-ton, Va.; S. Pazukas, Baltimore,

Md.; L. Shaltman, Hartford, Conn.; Dom. Vitkauskas, Brock-ton, Mass.; Z. Gobis, Detroit, Mich.; Paul Krasin, Highlands, N. J.; J. Gatautis, Montreal, Canada; K. Gatautienė, Mont-real, Canada ir A. Bartkus, Middlebury, Conn.

Po \$0.50 prisijuntė: Walter Vasaris, Montello, Mass.; A. Ališauskas, Worcester, Mass.; A. Černius, Auburn, Mass.; Charles Grinis, Chicago, Ill.; S. Mikaitis, Elizabeth, N. J.; Fr. Petrushonis, Detroit, Mich.; J. Laurinaitis, Philadelphia, Pa.; Ch. Zamon, Bridgewater, Mass.; J. Adams, Chicago, Ill.; P. Giliš, Clifton, N. J.; Anth. Martin, Albany, N. Y.; Mrs. Frances Gedrimas, Somer-ville, Mass.; V. Shauklas, Phi-ladelphia, Pa.; A. Milauskas, Baltimore, Md.; William Sta-lis, Du Bois, Pa.; Peter Gardu-lis, Haverhill, Mass.; Anthony Kalvell, E. Braintree, Mass.; J. Lipskis, Mexico, Me.; John Banišis, Cleveland, Ohio; Paul Grigalunas, Lawrence, Mass.; Zuess, Tobyhanna, Pa.; Ozzie Ign. Truchin, San Diego, Cal.; Labutis, Dudre, Alta, Canada ir P. Chain, Meriden, Conn.

Mrs. M. Manton iš Rumford, Maine, prisijuntė \$0.75; A. J. Valatka iš Worcester, Mass., prisijuntė \$0.25.

Visiems atsiuntusiems laik-raščių aukų, nuosirdžiai dėko-jame.

Administracija

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-trečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausių valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvai-rius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta viso-kių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduo-dama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji para-šyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

ZEMAITĖ

PASAKA

(Tęsinys)

Meitėlis, beknaisydamas papamačiais, irgi prakni-so skylę, ir iš vidaus pabiro truputis avių. Apžergęs pabirusias avižas, meitėlis sukriukė bandai:

"Kriukt, kriukt! Eikit šen, eikit šen! Aš, aš jums parūpinau pašaro, aš aš.... čiaukšdamas avižas kriuksėjo.

Peralkusi banda puolė prie pašaro. Galingieji ra-guociai, žinoma, visų pirma prie edžių pripuolė ir, šlem-zdami pašarą, meitėlį gyrė:

"Štai mūsų augintinis, gudruolis, štai galvočius! Mus visus pašėrė.... Kitas girdamas net lyžtelėjo mei-tėlį. Diktosios karvės ėsdamos taip pat gyrė:

"Geras vaikas tas mūsų meitėlis!" Gi tas giria-masis, avižas apžergęs, čiaukšė, ir čiaukšė apsiptojęs. Taip tvirtieji galvijai, supuolę šlemsti pašarą, tempė savo pilvus, o mažieji gyvulėliai jiems iš po kojų pa-birusius šapelius rinko, kramtė. Meitėlis, pričiaukęs avių, puškuodamas tikiai: "Kriukt, kriukt! Visiems lygiai pašaras, visi sotūs, visi priėdę, aš, aš!"... Stam-bieji raguociai, vėl pilvus ištempę, atsitraukė, prileido esti veršius, avis, jų išėdas išbaigti, bet ir tų nevisiems užteko, daugumas nė šapelio negavo.

Bandai beėdant, skerdžius pripylė lovių vandens. Pamatęs ar užuodęs, meitėlis vėl kriuksėjo: "Gerkit, gerkit! Aš, aš parūpinau vandens, aš, aš!"... Galvijai gerdami vėl meitėlį garbina.

Ožiai mato, kad ir čia, kaip ir visados, nėra nė tvarkos, nė teisybės. Stambieji raguociai viską apžioja, o mažesniems kaip badas, taip badas. Pradėjo ožiai riaušes kelti, purkštauti, spardyti, piktu balsu bliauti, kad vieniems galvijams pašaro perdaug, o kitiems vos tik palaizyti. Ėmė jie po raguocius maišyti, stumdyti, stengėsi daugiau erdies padaryti ir mažuosius badau-jančius sykiu prie pašaro prileisti.

Išsigandę raguociai, kad ožiai nesukurstytų mažųjų, neįkeltų ir viršų jų šunybės, sukilo baulti, gindies: "Nereik mums tarpininkų.... šalyn.... mes visados geri vadovai, mokėsim vieni vadovauti ir valdyti. Kas mūsų klausys, gaus pašaro iki priėdant, o kas ne, tas šalyn!"

Išuparėjo ožiai strykt, pykt! priešais bliaut: "Jūs, bandaėdos, mažųjų naudotojai!... mes turime užstoti, jūsų galybę nuo savo sprando nuversti".... Bet buliai, nuo senovės įsigalėję, neatbūdami nieko, savo darbą to-liau varė. Meitėliui, pajutus riaušes, išgirdus gyvulių barnius, kniستهlejo į knyslę, jog čia gera proga pra-garsėti. Pasistojęs, pirmosioms jojoms ant edžių atsi-spyręs, iškėlęs gavą kuoaugščiau, garsiai: "Kriukt, kriukt! Vienybės bandai, vienybės! be skirtumo veislės ir kailio vienybės, ne skirtis iš būrio. Aš, aš gausiu pa-šaro, aš, aš sumedžiosiu... ėskit, ėskit!" apsiptojęs kriuksėjo. Buliai, išgirdę, spietėsi aplink meitėlį, kvė-pavo ir laizėsi.

Atstumti ožiai iš tolo stebisi; kai kurie net ėmė abejoti, gal čia ir meitėlio užpelnas. Jis visur knaiso, visur žviegdamas prilenda, užuodžia pašarą... Taip galvodami, artinasi prie meitėlio, gerinasi. Kiti gi ožiai, labiau senieji, piktinasi, spjauto, ir bliana: "Kaip jums ne gėda? Meitėlis toks susivoliojęs, besitrindami aplink jį ir jį savo baltąjį kailį susiteršė".... "Nie-kas, tie atsako, bet prie meitėlio pašaras... priėdę, atsi-gavę, išsimaudysime"... Lenda vis arčiau, buliams ir meitėliui gerinasi.

"Kvailiai, jūs kvailiai", spjaudosi kiti: "bene meitėlio pašaras, bene jis duoda? Jo tik uoslė, ištolo užuodžia, kas kame dalina ir žviegdamas lenda artyn, giriasi... nematote, jog buliams tik pataikauja?" Tie neklausio ir teisindamiesi garsiai bliana: "Bene mes savo naudai lendame, mes tik vien mažiesiems... prilindę, prisige-rinę, geriau padėsime mažiesiems, nuo skriaudų saugo-sim, daugiau pašaro priskleisim, teisybės žiūrėsim".

Taip bliaudami, savo ragus į kelmus trina, barzdas pešiojasi, panašesniais į avinus pasidare, lenda arčiau edžių. Buliai vis dar šnypščia, šalyn varo. Vienas gu-dresnis išgalvojęs avinkailį užsitraukė ant nugaros. Buliai, pamatę minkštą vilną, palaizę, prileido prie ē-džių. Pamatę kiti, kad galima akis apdumti ir proga pasinaudoti, subruzdavo avikailiais dangstyti, patyloimis prie pašaro lysti. O vienas, apsisiautęs didžiausio avino kailiu, poniškai lenkiškai iš tolo meitėlio balsu žviegia: "Aš baranas! Aš baranas!" Buliai, net į šalis pasitraukę, prie edžių jį prileido.

Tokių avinkailių, naudos amatorių daug prisirinko, labiau jaunieji ožiukai, dveigiai, treigiai, buvusieji ank-sčiau karščiausieji kovotojai su buliais, visų pirma pra-dėjo į avinkailius lysti. Prilindę prie edžių, triuškin-o pašarą apsiptodami. Meitėlis artyn prislinkęs: Kriukt, kriukt! Gudriai apmovę, pasinaudokite, ėskit, ėskit!"

Bekovojant raguociams, besivaržant, lėtieji beragiai kaip dvėsė badu, taip dvėsia.

Savininkas mato, kad didieji perdaug nuėda ma-žuosius, liepė sietus taisyti ir pririštus šerti. Gi skerdžius, matydamas, kad meitėlis gana nutuko, galanda, o ga-landa peilį paskersti.

(Pabaiga)

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

SOCIALIZMO TEORIJĄ. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi vy-siomės santvarka ir kodėl ji dar-keisis. Kaina\$2.50

SENAS KAREIVIS MATUTUTIS. parašė Jurgis Jankus. Pasakoji-mas apie nepaprastą žemaitį, kuris daug nuostabių dalykių padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. 297 psl. Kaina\$3.

LENGVAS BUDAS ISMOKTI ANG-LISKAI. Geriausias vadovėlis pra-dedantiems angliskai mokytis: duoda ištarimą, angliskus sakalbėjimus. Kaina\$7.50

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Mi-chelsonienė parašyta; 250 įvairių receptų. 132 psl. Kaina\$1.25

CEZARIS. Mirko Jesulio romano, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapių, kaina\$2.

CEZARIS. Mirko Jesulio romano, vertė A. K. Puida. Antroji dalis. 211 psl. Kaina\$2.

CEZARIS. Mirko Jesulio romano, vertė A. K. Puida. Trečioji dalis. 176 psl. Kaina\$2.

MILŽINO PAUKŠTĖ. Balio Sruo-gos trilogiška istorijos kronika, 173 pusl. didelis formatas, gera popieria. Kaina\$2.50

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Miskinį, Tomą, Savickį, Giras ir kt. 249 psl. Kaina\$2.50

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miskinis. 290 psl. Kaina\$3.25

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina\$2.50

2EMAITES RASTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapių, kaina\$0.50

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario, 160 pa-veikslų, 225 pusl. gerame popierėje. Kaina\$2.50

A KISS IN THE DARK. J. Jazmi-no anglių kalba sudrąs vaizdeliai, 150 pusl. Kaina keturis viršeliais \$2, minišiais viršeliais \$1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pristatinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina\$1.00

JUOZAS STALINAS. arba kaip Kaukazo raubūninkas buvo pasida-ręs Rusijos diktatoriumi. Kaina\$2.50

KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentu, kurie visiems idomi. Kaina\$2.00

ATLAIDU PAVESY. P. Abelio ro-manas iš Zemačių Kalvarijos pra-čios. Kietais viršeliais, 467 pusla-piai. Kaina\$4.

PABUCIAVIMAS. parašė J. Grū-zas, novelių rinkinys, 155 psl. Kaina\$1.50

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Dumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams supra-ti. Kaina\$0.50

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Pa-rašė E. Vandervelde, vertė Varda-nas. Kaina\$1.00

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vieninteli-s šiuo klausimu veikalas. Kai-na\$3.00

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatū-ra faktų šviesoje. Trumpa bolševiz-mo istorija ir valdymo praktika. La-da daug medžiagos. 96 puslapių, kaina\$0.50

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Pa-rašė kun. M. Valadka. Svarbi kiekvienam perskaityti. Kaina \$1.20

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOL-SHEVIZMAS. Pagal K. Kautsk naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtelė. Kaina\$2.50

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GAR-BINO SEXUOJE. Dievų yra vi-sokių įvairiųjų kraštuose ir įvairio-se laikuose dievai buvo kitokie. Ko-ki die buvo senųjų lietuvių dievai? Kaina\$1.00

2EMAIČIŲ KRIKSTAS. P. Abelio parašytas istorinis romanas iš Ze-maitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina\$3.50

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina\$2.50

DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietu-vo socialdemokratų rastiui dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvo-jė. Kaina\$2.50

TIPELIS. parašė Pulgis Andriusis, juokincias romanas, 240 psl. Kie-tais viršeliais. Kaina\$3.

PER KLAUSIČIŲ ULYTELĘ. pa-rašė Liudas Dovydenas, idomi apysaka, 176 psl. Kaina\$2.20

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway

So. Boston 27, Mass.

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio pro-ga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, la-bai gera! Kad visos dukre-lės būtų tokios geros ir sa-vo mamytėms užrašytų 'Ke-leivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriu-je, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka "Keleivis" — ačiū, dukrelė, ačiū!"

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų ma-mytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

IR AMERIKIECIAI JUO SUSIDOMĖJO

Andrius Kuprevičius

Jo koncertas bus spalio 4 d., tai yra šį penktadienį, 8:30 val. vak. Jordan Hall salėje. Biletai gaunami teatro kasoje.

Tuo koncertu susidomėjo ir amerikiečių spauda. Štai plačiai visoje Amerikoje skaitomas dienraštis "The Christian Science Monitor" rugsėjo 17 d. išspausdino ilgą žymaus muzikos kritiko Harold Rogers straipsnį, kuriame jis rašo:

"Viena iš kuklių, bet sėkmingų pastangų praturtinti Bostono muzikos sceną buvo pereinamųjų metų pabaltiečių koncertų serija. Antros serijos pirmas koncertas spalio 4 d. bus atliktas lietuvių žymaus pianisto Andriaus Kuprevičiaus."

Toliau Rodgers sumini ir kokių pabaltiečių kompozitorių kūriniai bus skambinami, jų tarpe Vlado Jakubėno ir Juliaus Gaidelio.

Rodgers palankiai atsiliepią ir apie Amerikos Pabaltiečių Draugiją, kuri tuos koncertus sumanė ir rengia. Jis pažymi, kad draugija įžengė į 16-ąsias veiklos metus ir kad jos rengiamų koncertų tikslas yra "parodyti amerikiečiams, kad tos trys mažos tautos — Estija, Latvija ir Lietuva turi pirmos eilės menininkų; supažindinti su kaulkais jų kompozitorių kūriniais ir padėti Pabaltijos muzikams įsikurti Amerikoje kaip koncerto menininkams."

Taigi, amerikiečiai susidomėjo mūsų žymaus pianisto koncertu, reik manyti, kad tuo labiau Bostono ir jo apylinkės lietuvių nepaprastai retos progos ir šį penktadienį gausiai ateis į Andriaus Kuprevičiaus koncertą.

J. Budreikienė

Su "Keleiviu" nebus nuobodūs nei rudens ir žiemos vakarai. Išsirašyk jį ir paragink kitus tą patį padaryti.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

Parcel Department

GLOBE TRAVEL SERVICE

Ellis Buildings, Room 10

Tel. AN 8-8764

409 West Broadway

So. Boston 27, Mass.

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis

is naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

Vaistus ir medžiagą galima užsakyti pigiau šioje įstaigoje. Prašykite katalogo.

Is toliau siųskite siuntinius mūsų adresu. Pačių siuntinių prekių svoris negali būti didesnis kaip 19-ka svarų. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Įstaiga lietuviška, dėl informacijų kreipkitės lietuviškai. Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai pataraujanti ir persiunčia siuntinius. Siuntiniai apdrausti. Siuntiniai su INTURISTO įgaliojimais.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak. ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 iki 2 val. po pietų. Skelbimas laikinas, išsikirpkite adresą.

Turingas moterų susirinkimas

Rugsėjo mėn. 22 d. Liet. Taut. S-gos namuose įvyko Pabalt. Moterų Klubo bendras narių susirinkimas. Valdžbos pirmininkė Jadvyga Gražulienė atidarė susirinkimą ir pakvietė pirmininkauti p. E. Gimbutienę ir sekretoriauti p. Manomaitienę.

Buvo išklaustas valdybos pranešimas ir apsvaistytas banketo ruošimo klausimas lapkričio 23 d. Liet. Amer. Piliiečių Klubu patalpose. Čia pat susirinkime vieton gėlių ant p. Santvarų sūnelio Algimanto kabo surinkta aukų \$40.

Toliau sekė Dr. Stasio Jasiučio paskaita tema: "Moterų ligos ir higiena". Pačioje pradžioje daktaras pabrėžė, kad moterims reikia prisilaikyti didelės švaros visame kame, kad išvengtų ne tik moteriškų, bet ir visokių kitokių ligų bei užsikrėtimų. Smulkiau buvo apsištota ties vėžio liga. Daktaras papasakojo daug atsitikimų iš savo praktikos ir įspėjo, kad atsiradus nors mažiems augliams (guzams) kūne ar pasireiškus netikėtiems kraujavimams, reikia tuojau kreiptis į savo daktarą, nes pačioje pradžioje vėžys yra pagydomas. Nurodė, kad rūkymas yra kenksmingas, jei surūkoma daugiau negu vieną cigarečių dėžutę per dieną. Taip pat nurodė kaip galint daugiau normuoti maistą nutukimui išvengti, kuris yra daugelio ligų pradžia. Po paskaitos buvo daug visokių paklausimų, į kuriuos daktaras Jasiūsis išsamiai ir maloniai atsakinėjo.

Darbotvarkę baigus, buvo bendra narių arbatėlė. J. G.

Per 5 metus 1,500 dolerių

Rugsėjo 1 d. suėjo 5 metai, kai Bostono teisininkų iniciatyva buvo įsteigtas Būrelis Vasario 16 Gimnazijos Mokiniui Išlaikyti. Būrelis kas mėnesį iš savo narių surenka į Gimnazijai pasiūcią po \$20. Per tą laiką gimnazijai pasiūsta daugiau 1,500 dolerių. Šiuo metu Būrelis išlaiko Valdą Siugzdaitę, penktos klasės mokinę. V. Siugzdaitė šią vasarą dvi savaites buvo Sveicarijoje skautų stovykloje, kur atstovavo Vasario 16 gimnazijai.

Šiuo metu teisininkai būrelyje yra žymioj mažumoj. Būrelio reikalus tvarko J. Vembrė.

Atvyko ir vėl išvyko

Rimvydas Utenis, atitarnavęs karo tarnybą lėktuvų mechaniku Vokietijoje, buvo sugrįžęs pas tėvus, kurie gyvena Dorchesterio ir ten turi valgyklą. Čia pastatogavęs Rimvydas išvyko į Kalifornijos universitetą lėktuvų inžinieriją studijuoti.

Linkime jam sėkmės! V. J.

Steiktinas našių klubas

Chicagoje, Ill., veikia Našių (vyrų ir moterų) klubas. Toks klubas steigiamas Miami Beach, Fla. Ar nevertėtų tokį klubą įsteigti ir Bostone? Gal kas imtųsi šitokių sumanymą vykdyti. Našlė

Z. Leonavičius karo tarnybon

Bostono kolegijos studentas Zenonas Leonavičius, O. Ivaskienės lietuvių tautinių šokių grupėje 8 metus išbuvo šokėju, išvyksta atlikti karo prievolės.

Studentai matys mūsų šokių

Spalio 24 dieną 8 val. vakaro Bostono universitetas ruošia tarptautinį vakarą, kur programoje dalyvaus 40 tautų ir ypač studentai ateiviai, taip pat ir studentai lietuviai, kurių šiemet čia pagausėjo. Ona Ivaskienė su savo Bostono lietuvių tautinių šokių grupe taip pat yra pakviesta ir sutiko programoje dalyvauti.

Kooperacijos bankai auga

Massachusetts valstijoje yra 176 kooperacijos bankai, kurių aktyvai jau viršija bilioną dolerių. Per pastutinius metus jie padidėjo 57 milijonais. Bankai turi 600,000 indėlininkų. Centrinis kooperacijos bankas jungia visus bankus ir dar labiau garantuoja jų indėlių saugumą.

Piknikas po stogu Dorchesterio klube

Dorchesterio L. P. Klubas spalio (Oct.) 19 d. rengia savo patalpose šaunų pikniką po stogu. Prašome įsitemyti dieną ir neužmiršti atsilankyti.

PARDUODU AUTOMOBILĮ

1953 m. DESOTO brangiausias modelis (Firedome) 4 durų, 8 cilindrinis, automatinis bėgias, 32,000 mylių, naujos baltos padangos, radio, šildytuvai ir laikrodis. Dėl daugiau informacijų skambinti GE 6-2887 po 5 val. vak.

PARDUODU NAMĄ ir KRAUTUVĘ

Greit turį parduoti namą ir krautuvę. Puikioje vietoje, City Point rajone. Tik vienas blokas nuo paplūdimio-būty. Telefonuoti: AN 8-4326. (41)

REIKALINGA MOTERIS

Namų ruošai ir vaikų priežiūrai. Atskiras kambarys, visi patogumai, alga pagal susitarimą. Rašyti angliškai Mrs. George Hooz 220 Dover Point, Dover, N. H. (40)

KADA VISKAS RODOS JUODA Skyrius

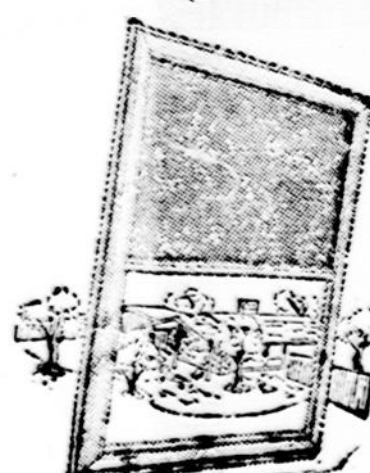

Toks dalykas negalėtų su Jumis atsitikti, jei turėtumet telefono pratęsimą viršuje. Užsakyk jį šiandien pat iš Jūsų Telefono Biznio Ofiso. Tik \$1.25 ar mažiau mėnesiui plus taksai ir įvedimas.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

Aluminijaus Kombinuoti Audrų ir Sietelio Langai (STORM & SCREEN WINDOWS)

WEAR EVER MFG. CO. REPUBLIC ALUMINUM, INC. 621 East 1st Street, South Boston, Mass.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa WHIL 1430 kilociklų Medford, Mass. WORC 1310 kilociklų Worcester, Mass. Sekmadieniais 8:00 iki 8:30 val. ryto

VEDEJAS—P. VISCINIS 47 Banks St. BROCKTON 18, MASS. Tel. Juniper 6-7209

Žemos, ŽEMOS KAINOS

Idėjimas pagal susitarimą Telefonuokite nuo 9 iki 5 val.

AN 8-4958

Tiesiai iš dirbtuvės Sutaupyk tarpininko komisą Trijų dalių langas Vienas iš mūsų daugelio puikių langų.

WEAR EVER MFG. CO. REPUBLIC ALUMINUM, INC. 621 East 1st Street, South Boston, Mass.

The Apothecary Lietuviška Tikra Vaistinė.

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomyciną, rifimofoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382A W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6026

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

IŠEJO "DARBAS"

Išėjo naujas, įvairus, įdomus ir gražus "Darbo" numeris. Kaina 55 centai. Metinė prenumerata \$2. "Darbo" administracijos adresas: 5410 Sixth Ave., Brooklyn 20, N. Y.

Atskirų "Darbo" numerių galima gauti ir "Keleivio" administracijoje.

LIETUVISKA KIRPYKLA Kerpia plaukus vyrams, vaikams ir moterims. Moterų plaukai kerpami paskutiniu fasonu, "Windblow", "Boys' bob", "Plain Shingle" ir kt. 684 E. Fifth St. prie "M" gatvės So. Bostone. Atidara iki 6 val. vak.

DU NAMAI UŽ \$15,500 Dėl senatvės parduodu du geras namus, 7 apartamentai, karstas vanduo, šiluma, naujas įvaziavimo kelias. Gera proga investuoti pinigų. Geros pajamos. Kreiptis: Charles Steponis 729 Parker St., Roxbury, Mass. (40)

Parduodam Viščių ir Pieniškų Produktų Parduodame viščiųkų nuo 4 svarų ir didesnių, tikrai lietuvišką šviežų sūrį, grietinę prieinomis kainomis. Kreiptis: P. J. Akunevich Elm St. corner Pond St. Halifax, Mass. Visad namuose. (40)

Charles J. Kay (KUČINSKAS) Lietuvius Plumberis

Atlieka visokius "plumbing" darbus ir gazo vamzdžių įvedimą ir taisymą darbus. Kainos prieinamos. Pirmą kartą darote, pasikambinkit, paklauskite mūsų kainų. Telefonas CO 5-5839 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Parduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gausimas ir "Keleivis". Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į

Pranę Lembergą REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE

Saukit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel.: AN 8-7031 o kitu laikų: Tel. GE 6-2887

NAMŲ SAVININKAMS Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingalais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus 14 Garthland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės: BRONIS KONTRIM Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2485

Dr. B. Matulionis

Vidus, specialiai planuota ir šildoma ligos. Pirmas bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laiku. Tel. 1190, Pascoag, Rhode Island Adresas: Memorial Hospital William Lake, Rhode Island Astumas: nuo Providence—24 mylių, nuo Worcester—56 m., nuo Boston ar Brockton—60 m., nuo Thompson, Conn.—10 mylių.

DR. D. PILKA

Ofico Valandos: nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8 546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4028 Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą

495 Columbia Road Artū Updell's Corner DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS) Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėliausius konstrukcijas X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Sėdėdamos—ofisius uždarytas.

447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948

Box 37 GROBLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO. —JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna

628 East Broadway South Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-4148

Benjamin Moore Malevos Popieros Stenoms Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams Reikmenys Plumberiams Visokie Gėtosios Daiktai

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.

2—Vaistas nuo atdarytų žaizdų—mostis.

3—Akių vaistas.

4—Vaistas nuo tojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštams ir papūstams.

5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.

6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbėti.

Reikalaukite šitų vaistų patikrintais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1. Pinaigai, čekis ar money orderis tik kaina. Adresuokite: (5-6)

Joseph Machinukas 335 Silver Street South Boston 27, Mass.